

Bossa

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK RAPORU
2022

ŞİRKETİMİZ KÜNYESİ

Bossa

Şirket Unvanı : Bossa Ticaret ve Sanayi İşletmeleri T.A.Ş.
Şirket Merkezi : Adana Hacı Sabancı Organize Sanayi Bölgesi
AcıdereOSB Mah. Celal Bayar Bulv. No:3 Sarıçam-Adana
Telefon : 0.322. 355 20 00
Faks : 0.322. 346 75 54
Ödenmiş Sermaye : 356.000.000 TL
Kuruluş Tarihi : 25.03.1951
Vergi Dairesi : Yüreğir
Vergi Sicil No : 1800041427
Mersis No : 0180004142700030
Ticaret Sicil No : 1327 (Adana Ticaret Sicil Müdürlüğü)
İnternet Adresi : www.bossa.com.tr
Kurumsal e-posta Adresi : maliisler@bossa.com.tr

İÇİNDEKİLER

Şirket Künyesi	2
1. Raporumuz Hakkında	4
2. Yönetim Kurulu Başkanı Mesajı	5
3. KURUMSAL PROFİLİMİZ	7
3.1 Kilometre Taşlarımız	8
3.2 Şirketimiz ve Pazarlarımız	10
3.3 Değer Yaratma İş Modelimiz	12
4. YÖNETİM YAKLAŞIMIMIZ	15
4.1 Yönetim Kurulu ve Yönetişim Yapısı	16
4.2 İş Etiği Yönetimi	18
4.3 Risk Yönetimi	20
4.4 Ar-Ge ve İş Birlikleri	23
4.5 Sektörel İş Birlikleri	28
4.5.1 Doğal Renkli Pamuk Üretimi Projemizin Gelişimi	28
4.5.2 Geri Dönüşümden Üretilmiş Ürünler	30
4.5.2.1 Geri Dönüştürülmüş Kumaş Üretimini Arttırmak	31
4.5.2.2 Geri Dönüşümle İlgili Aldığımız Ödül	31
4.5.3 Hempy Denim Koleksiyonu	32
4.5.4 ATHIB Dokuma Kumaş Tasarımı Yarışması	34
4.5.5 Sevgi Evi Projesi	34
5. SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK YÖNETİMİ	35
5.1 Sürdürülebilirlik Yönetim Yapısı	36
5.2 Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarına Katkımız	37
5.3 Sürdürülebilirlik Hedeflerimiz	38
6. EKONOMİK PERFORMANS	39
6.1 Ekonomik Göstergeler	40
6.2 Sürdürülebilir Yatırımlar	41
7. ÇEVRESEL PERFORMANSIMIZ	43
7.1 Bossa Cares Sürdürülebilir Denim Programı	44
7.2 Kaynak Ve Enerji Verimli Üretim	44
7.2.1 Kurutma Silindirlerinde Enerji Verimliliği	44
7.2.2 İplik Fital Makinasında Üretimi Artırma Çalışmaları	44
7.2.3 Çift Haşıl Teknesine Geçilerek Performans İyileştirme ve Haşıl Tüketiminin Azaltılması	44
7.2.4 Slasharda Haşılın Yaştan Yaşa Yapılması	44
7.2.5 Spor Giyim Yıkama Makinalarında Su Sıcaklıklarının Azaltılması	45
7.2.6 Germelerde Motor Fan Devirlerinin Çift Kademeden Tek Kademeye İndirilmesi	45
7.2.7 Picanol Summum Nozzle Değişimi	45
7.2.8 Klima Motor Devrelerinin Düşürülmesi	45
7.3 Sürdürülebilir Markalar, Ürünler ve Teknikler	46
7.4 AR-GE Projeler	48
7.4.1. Hava Jetli Dokuma Makinalarında Enerji Tüketimin Azaltılması	48
7.4.2. Bitim işlemlerinde Flotte ve Enerji Tasarrufu	48
7.4.3. Halat Açmadaki Kalitesizliğin Giderilmesi ve Verimliliğin Arttırılması	48
7.4.4. Denimde Enerji Tasarrufu ile Kontinü Efekt Zenginliği Yaratmak	48
7.5. Su ve Atık Su Yönetimi	49
7.6 Hammadde ve Malzeme Yönetimi	51
7.6.1. Atık Yönetimi	51
8. Enerji ve Emisyon Yönetimi	53
9. SOSYAL PERFORMANSIMIZ	57
9.1 İş Sağlığı ve Güvenliği	58
9.2 İstihdam ve Çalışan Bağlılığı	59
9.3 Eğitim ve Gelişim	60
10 EKLER	63
10.1 Sertifika ve Denetimlerimiz	64
10.2 Kurumsal Üyelikler	66
10.3 Aldığımız Ödüller	67
10.4 Performans Göstergeleri	68
10.4.1 Sosyal Performans Göstergeleri	68
10.4.2 Çevresel Performans Göstergeleri	69

1. RAPORUMUZ HAKKINDA

Bu rapor, Bossa'nın ekonomik, çevresel ve sosyal performansını örnek uygulamaları ile yansıtan rapordur. Bu rapor aracılığıyla, müşterilerimiz, hissedarlarımız, çalışanlarımız ve yatırımcılar başta olmak üzere kilit paydaşlarımıza, faaliyetlerimiz sonucunda ortaya çıkan etkilerimizi ve bu etkilerin yönetimi konusunda yaptığımız ölçme, izleme ve iyileştirme çalışmalarımızı aktarıyoruz.

Kapsamı ve Konuların Sınırları

Bu raporda yer alan bilgiler, Bossa'nın 1 Ocak 2022 – 31 Aralık 2022 tarihleri arasındaki tüm faaliyetlerini hiçbir kısıtlama olmadan kapsıyor. Trendlerin takibi açısından 2020 ve 2021 verilerine de yer veriyoruz.

Rapor Döngüsü

Yıllık olarak hazırlamayı planladığımız sürdürülebilirlik raporlarımızı her yılın ilk çeyreğinde yayınlamayı hedefliyoruz.

2.YÖNETİM KURULU BAŞKANI'NIN MESAJI

Değerli Paydaşlarımız,

Bossa olarak üretimimiz, satışlarımız ve sürdürülebilirliğimizi destekleyen yatırımlarımızla başarılı bir yılı daha geride bıraktık.

2022 yılında...

- 2,6 milyar ciro ve 565 milyon TL faaliyet karı elde ettik.
- Ödenmiş sermayemizi 356 milyon TL'ye yükselttik.
- Uluslararası marka değerlendirme kuruluşu Brand Finance'in son araştırmasında, Türkiye'nin en değerli 100 markası arasında yer aldık ve "A" marka derecesiyle kumaş üretiminde faaliyet gösteren en değerli marka olmayı başardık.
- Uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu JCR Eurasia Rating, Şirketimizi yatırım yapılabilir seviyede değerlendirerek; Uzun Vadeli Ulusal Notunu "A" olarak açıkladı.
- İstanbul Sanayi Odası'nın hazırladığı Türkiye'nin "İlk 500 Büyük Sanayi Kuruluşu" listesinde ve Türkiye İhracatçılar Meclisi'nin hazırladığı "İhracatta İlk 1000" listesinde yer aldık.

Yatırımlar...

Sürdürülebilirlik hedeflerimiz çerçevesinde; maliyetlerimizi azaltmak, teknolojik gelişmelere uyum sağlamak ve üretimde verimliliği sağlamak amacıyla yatırımlarımızı her yıl düzenli olarak sürdürmekteyiz.

Üretim...

Adana Hacı Sabancı Organize Sanayi Bölgesi'ndeki modern üretim tesislerimizde yıllık 50 milyon metre kumaş üretim kapasitesiyle çalışmaktayız.

Enerji...

2022 yılı Ağustos ayında devreye aldığımız yatırımla birlikte, toplamda 11.700 KWp kapasiteli fabrika çatı üzeri Güneş Enerjisi Santralimiz ile elektrik üretimini sürdürmekteyiz.

İhracat...

Dış pazarlardaki etkinliğimiz devam etmekte olup, başta Avrupa olmak üzere 30 ülkede temsilcimiz bulunmaktadır. Toplamda 50 ülkeye satış yaparak, her yıl katma değerli ürünlerle ihracat gelirlerimizi artırıyor ve ülke ekonomisine desteğimizi sürdürüyoruz.

Turquality...

2006'dan beri Turquality sertifikası sahibi olan Bossa, bir yandan yurtdışında Türk tekstilini başarıyla temsil ederken, diğer yandan da ülkenin marka değerini artırmaya devam etmektedir.

Ar-Ge...

Uzun yıllardır Ür-Ge ve Ar-Ge çalışmalarını başarıyla sürdüren Şirketimize 2018 yılı başında Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından Ar-Ge Merkezi Belgesi verilmiştir. Böylece Şirketimiz, Ar-Ge Merkezlerine sağlanan teşvik ve muafiyetlerden yararlanmaya hak kazanmıştır.

Sürdürülebilirlik...

Çevre bilinci, döngüsel ekonomi, su tasarrufu ve sıfır atık sektörümüzün en önemli gündem maddeleridir. Tüm çalışmalarımızın odak noktasında sürdürülebilir ürünler yer alıyor. "Saveblue" konseptindeki ürünlerle boyamada %92 su tasarrufu sağlıyoruz. "Post Consumer Denim" projesiyle kullanılmış pantolonları tüketiciden toplayıp geri dönüşüme kazandırarak yeniden üretim prosesine dahil ediyoruz.

72. yılımızda geleceğe umutla bakıyoruz...

Müşteri beklentilerini tam manasıyla karşılayan koleksiyonlarımız ve güçlü tasarım ekibimiz ile Dünya denim üretiminde Türkiye'yi başarı ile temsil etmeye devam edeceğiz.

Bossa'nın sektöründeki konumunu sağlamlaştıran çalışanlarımıza, bizi her zaman destekleyen paydaşlarımıza, şirketimize duydukları güveninden dolayı müşterilerimize, tedarikçilerimize ve tüm paydaşlarımıza teşekkür ederim.

Saygılarımla,

İSRAİL UÇURUM
Yönetim Kurulu Başkanı

3.Kurumsal Profilimiz

“

Hazır giyim ve moda sektörünün önemli oyuncularını oluşturan müşterilerimizin beklentilerini kesintisiz karşılamak için vizyonumuzla, denim alanındaki yenilikçi ürün yelpazemiz ve toplam kalite ve iş mükemmelliği hedefimizle, dinamik bir moda tedarikçisi olarak 72 yıldır faaliyet gösteriyoruz.

”

3.1 Kilometre Taşları

Hacı Ömer Sabancı'nın kurduğu ilk şirketlerden biri olan Bossa tekstil fabrikası faaliyete geçti.

1951

1955

Bossa basma fabrikası kuruldu.

Bossa dokuma fabrikası kuruldu.

1974

1979

Kahramanmaraş iplik fabrikası satın alındı.

Denim Kumaş (indigo jean) üretim tesisi kuruldu.

1986

1990

Bossa bünyesindeki denim kumaş üretim tesisi Adana Hacı Sabancı Organize Sanayi bölgesine taşındı ve kapasite artışına başlandı. (Bossa 4)

Teksa A.Ş. Bossa'ya devredildi.

1993

1995

Halka arz gerçekleşti, hisseleri İstanbul Menkul Kıymetler Borsası'nda işlem görmeye başladı.

Bossa fabrikasında ürün geliştirme bölümü kuruldu.

1996

1997

ISO 9001 belgesi alındı.

Bossa İstanbul Ofisi açıldı.

2001

2006

Bossa, Turquality programına katıldı.

%100 ekolojik olan GOTS sertifikalı Re-Set ürün grubu geliştirildi.

2007

İstanbul Menkul Kıymetler Borsası şirketleri arasında en kârlı tekstil şirketi oldu.

2011

Bossa, İngiliz marka değerlendirme danışmanlığı şirketi Brand Finance'in yayınladığı "Türkiye'nin En Değerli 100 Markası 2014" raporunda 73.sırada yer aldı.

2014

Bossa denim endüstrisi için dünya çapında çok önemli bir fuar organizasyonu olan Kingpins'de En Sürdürülebilir Denim Fabrikası seçildi.

Bossa hisseleri, İsraili Uçurum ve Yusuf Uçurum tarafından satın alındı.

2017

Güneş Enerjisi Santrali devreye alındı. Fabrika genişleme planı kapsamında Adana Organize Sanayi Bölgesi'nde 64.000 m2 büyüklüğünde arsa satın alındı.

2020

Bossa, 2012 ve 2019'dan sonra İngiliz marka değerlendirme danışmanlığı şirketi Brand Finance'in yayınladığı "Türkiye'nin En Değerli 100 Markası 2020" raporunda, "A" marka derecesiyle 3.kez kumaş üretiminde faaliyet gösteren en değerli marka olmayı başardı. Fortune Dergisinin Türkiye'nin en büyük 500 şirketi listesinde yer aldı.

2008

Sabancı Holding'in Bossa'daki hisseleri Akkardan A.Ş.'ye devredildi.

2013

Bossa Cares Sürdürülebilir Denim Programı kapsamında geliştirilen Re-Set Koleksiyonuyla dünyada %100 geri dönüşümlü kumaş üreten ilk tekstil şirketi oldu.

Üst üste ikinci yıl Dış Ticaret Sermaye Şirketi unvanı alındı.

2015

Bossa, İngiliz marka değerlendirme danışmanlığı şirketi Brand Finance'in yayınladığı "Türkiye'nin En Değerli 100 Markası 2015" raporunda 69.sırada yer aldı.

2018

Bossa Ar-Ge bölümü Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından Ar-Ge Merkezi Belgesi aldı. Kapasite artışı ve yenileme yatırımlarına hız verildi.

2021

Kapasite artırma ve modernizasyonu kapsamında iplik ve dokuma yatırımları, sıfır atık hedefi doğrultusunda çevreye duyarlı geri dönüşüm tesisi ve ilave güneş enerjisi santrali yatırımları yapıldı.

2022

Bossa İngiliz marka değerlendirme danışmanlığı şirketi Brand Finance'in yayınladığı "Türkiye'nin En Değerli 100 Markası 2022" raporunda "A" marka derecesiyle 4. Kez kumaş üretiminde faaliyet gösteren en değerli marka olmayı başardı. 2022 yılında BOSSA ÇATI GES 11.7 MWp olmuştur. Sermaye 356 milyon TL'ye çıkarılmıştır.

3.2. ŞİRKETİMİZ VE PAZARLARIMIZ

Bossa olarak, denim endüstrisi için bir bilgi, fikir ve yenilik ağız ve uluslararası denim topluluğu için bir forum sağlıyoruz. 2004 yılında New York'ta başlattığımız ilk kot tedarik zinciri fuarımızdan bu yana, topluluğu birbirine bağlama misyonumuzu büyüttük ve konseptimizi dünyanın her yerine taşıdık.

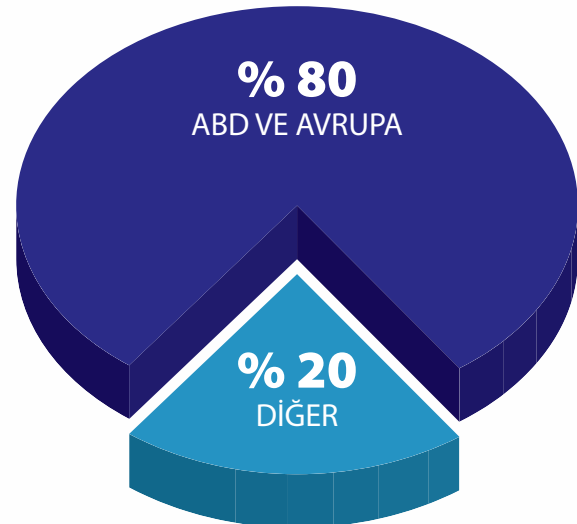
1951 yılında kurulan Bossa, Adana'daki tesisi ve 1534 çalışanı ile Türkiye'nin en büyük entegre tekstil kuruluşlarından biridir.

Müşterilerimize sunduğumuz farklılık yaratan yüksek kaliteli ve yenilikçi ürün kompozisyonu, müşteri odaklı özel hizmet, hızlı servis, yapılandırılmış yaygın pazarlama ağı, doğru

pazar konumlanması ve rekabetçi fiyatlarımızla yarattığımız yüksek memnuniyetle sektördeki lider konumumuzu sürdürüyoruz. Toplam 50 ülkeye satış yapıyor ve ihracatımızın %70'ini Avrupa ülkelerine gerçekleştiriyoruz.

A. B. D.	POLONYA	ARNAVUTLUK	FİNLANDİYA	SLOVAKYA
İNGİLTERE	BELÇİKA	B. A. E.	ROMANYA	SRI-LANKA
ALMANYA	AVUSTRALYA	BANGLADEŞ	SIRBİSTAN	TAYLAND
İTALYA	İSVİÇRE	BULGARİSTAN	MEKSİKA	TUNUS
İSPANYA	AVUSTURYA	ENDONEZYA	PAKİSTAN	VİETNAM
FRANSA	ÇİN	ESTONYA	MAURITIUS	YUNANİSTAN
ÇEKYA	ARJANTİN	GÜNEY KORE	KANADA	MACARİSTAN
İSVEÇ	DANİMARKA	HİNDİSTAN	KOLOMBİYA	MAKEDONYA
HOLLANDA	FAS	HONG KONG	LİTVANYA	KAMBOÇYA
PORTEKİZ	JAPONYA	İSRAİL	NORVEÇ	MISIR

Ana Müşteri Ülkesine Göre
En Büyük Pazarlarımız

3.3. DEĞER YARATMA İŞ MODELİMİZ

TAAHHÜDÜMÜZ	SERMAYE	GİRDİLER	DEĞER YARATMA SÜRECİ	BOSSA ENTEGRE İŞ MODELİ ÇIKTILARI	YARATTIĞIMIZ DEĞER
Hissedarlarımız, çalışanlarımız, müşterilerimiz ve tedarikçilerimiz için sürdürülebilir değer yaratmak	ÜRETİLMİŞ SERMAYE	264 bin m2 alana sahip entegre üretim tesisimiz	Yüksek Üretim Kapasitemiz Hammadde Tedarik Güvenliği Operasyonel Mükemmellik		2.614.671.126 TL Toplam Satış Gelirimiz
	İNSAN SERMAYESİ	50 milyon metre üretim kapasitemiz			% 5,6 İstihdam Devir Oranımız
		1534 Kişi Çalışanımız			7,95 Yıl (Beyaz Yaka) 11,98 Yıl (Mavi Yaka) Ortalama Çalışma Süresi
		190 Kişi İŞKUR istihdam	Çalışan Memnuniyet Anlayışımız Eğitim ve Gelişim Programları Adil ve Güvenli Çalışma Ortamı	Kumaş Üretimimiz 40 Milyon m/yıl	874 İSG Eğitimi Alan Çalışan Sayımız
		51 Kişi AR-GE Ekibimiz			Sevgi Evindeki 50 Çocuğumuzun Hayatına Dokunduk
	SOSYAL SERMAYE	10.488 Saat İSG Eğitimlerimiz			147 Kişiyi Staj İmkânı Sağladık
		12 Sevgi Evi Ziyareti (2022)	Yasalara Uyum Sektörel İş Birlikleri Aktif Kurumsal Üyeliklerimiz Müşteri Memnuniyeti Anlayışımız	HİZMETLERİMİZ VE ÇÖZÜMLERİMİZ	680 Proje ile Destek Verilen Hassas Tarım İşçilerinin Sayısı (2022)
		Staj İmkânı		Ar-Ge ile Yenilikçi, Çevre Dostu ve Sürdürülebilir Ürünler, Markalar ve Teknikler	%100 Müşteri Memnuniyeti Oranımız
		2 Müşterimizle Sağ-Salim Projesi		Döngüsel Ekonomi Çözümlerimiz	6 çiftçi 1400 dekar 190 ton pamuk
		50 İhracat Yaptığımız Ülke		20+ Sürdürülebilir Ürün ve Üretim Sertifikalarımızın Sayısı	29.466.830 Milyon USD Ar-Ge Çalışmaları ile Geliştirilen ve Ticarileşen Ürünlerden Elde Ettığımız Kazancımız
	FİKRİ SERMAYE	Doğal Renkli Pamuk Projesi		ATIKLARIMIZ 1594 TON TOPLAM ATIK	37 Patent Başvuruları Sayısı 32 Marka 10 Tasarım
		525,7 Bin USD AR-GE Harcamalarımız	Politikalarımız AR-GE Çalışmalarımız ve İş Birliklerimiz		
	DOĞAL SERMAYE	50 AR-GE Merkezi Projeleri Sayısı (2018-2022)	İleri Bilgi Sistemleri Teknolojileri ve Performans İzleme Sistemlerimiz		
		383 Milyon Litre Yeniden Kullandığımız Soğutma Suyu Miktarı	Çevre Dostu Ürün Sertifikalandırma ve Denetim Süreçlerimiz Yenilenebilir Enerji Üretimi Yatırımlarımız	59.221 Ton CO2e Toplam Sera Gazı Emisyonu (Kapsam 1-2)	% 4,64 Su Yoğunluğu Azaltım Oranlarımız (2021-2022)
		9,3 Milyon USD Güneş Enerji Santrali Yatırımlarımızın Tutarı (2020- 2022)	Veri Doğrulama Süreçlerimiz		10,5 Milyon kwh ürettiğimiz yenilenebilir enerji miktarı
					6806 ton CO2e GES yatırımımız ile kaçındığımız sera gazı emisyonu

4. Yönetim Yaklaşımımız

“

Bossa'da yönetim anlayışımızın temelini, etkin risk yönetimimiz, etik ilkelere bağlı olarak dünyanın modaya yön veren markaları ile gerçekleştirdiğimiz iş birlikleri, sektördeki trend belirleyici rolümüzü güçlendiren Ar-Ge çalışmalarımız ve pazar trendlerini yakalayan, yenilikçi, öncü ve müşteri odaklı iş modelimiz oluşturuyor.

”

4.1. YÖNETİM KURULU VE YÖNETİŞİM YAPISI

Şirketimizin en üst düzey stratejik karar alma ve kontrol organı Yönetim Kurulu'dur. Yönetim Kurulu ÇSY öncelikli konuların, risklerin ve fırsatların belirlenmesinde ve buna uygun ÇSY politikalarının oluşturulmasında ve yatırım kararlarının alınmasında aktif rol oynar.

Yönetim Kurulu üyeleri, seçildiği andan itibaren belirli sürelerde görev yapmakla yükümlüdür. Yönetim Kurulu, görev yükümlülüklerini, kurumsal yönetim ilkeleri doğrultusunda şirket çıkarlarını göz önünde tutarak şeffaf, hesap verilebilir, adil ve sorumlu bir şekilde yerine getirmekten sorumludur.

Bossa Yönetim Kurulu, ikisi bağımsız üye olan toplam sekiz kişiden oluşuyor. Bağımsız Üyeler aynı zamanda, Yönetim Kurulu'na bağlı olarak

oluşturulan Riskin Erken Saptanması Komitesi, Denetim Komitesi ve Kurumsal Yönetim Komitelerinde de görev almaktadırlar.

Kurumsal Yönetim Uyum Raporu, Kamuyu Aydınlatma Platformunda yayınlanmaktadır.

4.2. İŞ ETİĞİ YÖNETİMİ

Bossa olarak mevcut çalışanlara ve işe yeni alınan personele bu Prosedürün yayımlanması, duyurulması, içeriğindeki normların tanıtılması, eğitimi her çalışana verilir.

Bossa T.A.Ş. olarak, etik kurallarımızın sürdürülebilir bir şekilde uygulanması ve benimsenmesini, sağlam etik davranış kültürümüzü korumak adına önceliklerimiz arasında tutmaktayız. Çalışanlarımızın hiçbir misilleme veya mağduriyete maruz kalmadan, gizlilik esasında, iyi niyetle tespit ettikleri veya şüphelendikleri yasal, politika veya etik kural ihallerini bildirmeleri için rehberlik etmekteyiz.

Etik Kurul aşağıdaki listeden oluşur.

Başkan	Bossa T.A.Ş. Genel Müdürü
Üye	Bossa T.A.Ş. Strateji İş Geliştirme Direktörü
Üye Danışman	Bossa T.A.Ş. Personel ve İdari İşler Şefi

2022 yılında tüm beyaz yaka çalışanlarımızdan 170 kişi Türkiye Etik ve İtibar Derneği tarafından hazırlanan iki saatlik etik eğitimini çevrim içi olarak izlediler.

Ayrıca ilk kez 2016 yılında yayınlanan ve 22 Ocak 2019’da güncellenmiş olup Üst Yönetim tarafından onaylanan Rüşvet ve Yolsuzlukla Mücadele Politikamız mevcuttur.

İhbar bildiriminin hızlı ve verimli araştırılabilmesi için olabildiğince ayrıntılı bilgi verilmelidir. İhbar bildirimi isim belirtmeden **etik@bossa.com.tr** adresine yapılabilir. İhbarların isim belirtilerek yapılması, ihtiyaç halinde kaynakla iletişime geçilerek iddianın daha hızlı ve verimli bir şekilde araştırılmasını sağlamaktadır.

4.3. RİSK YÖNETİMİ

Bossa olarak risk yönetimi küresel denim tekstil piyasası durumu, küresel ekonomik trendler, ülkemiz mevzuat değişiklikleri, iklimsel değişiklikleri gözlemleyerek yürütüyoruz. World Economic Forum'un tespit ettiği sosyal ve çevresel risklerin yanı sıra uluslararası ve yerel mevzuatlardaki değişim risklerine yönelik aksiyonlarımızı belirledik.

Bossa Risk Yönetim Politikası tüm potansiyel riskleri inceleyip gerçekleştirmeleri durumunda proaktif olarak önlem alınması anlayışı ile çalışmaktayız. Risk değerlendirme ekibi gerek Bossa dahilinde görüşmeler yaptığı gibi Bossa haricinde de sektörel bazlı raporlar ve AB kararlarına göre risk anlayışını güncellemektedir.

2022 WEF Dünya Ekonomik Forumu Risk Algısı Araştırması

Bossa olarak, küresel riskleri ve sektörümüze olası etkilerini, sektörel trendleri ve mevzuat değişiklikleri de dahil tüm dış etkenleri göz önünde bulundurarak risk yönetimi çalışmalarımızı yürütüyoruz.

WEF araştırmasında belirlenen en etkili çevresel ve toplumsal beş riskin dördü faaliyetlerimiz ile doğrudan ilişkilidir. Bu riskleri nasıl yönettiğimiz ile ilgili açıklamalarımız aşağıda yer alıyor.

- ◆ İklim eylemi sorunları
- ◆ Aşırı hava olayları
- ◆ Biyoçeşitlilik kaybı
- ◆ Sosyal uyum erozyonu
- ◆ Geçim kaynağı krizleri
- ◆ Bulaşıcı hastalıklar
- ◆ İnsanların çevreye verdiği zarar
- ◆ Doğal kaynak krizleri
- ◆ Borç krizleri
- ◆ Jeo-ekonomik gerginlik

Kaynak: WEF Dünya Ekonomik Forumu Küresel Risk Raporu 2022

WEF Çevresel Riskler	Stratejik Sürdürülebilirlik Önceliğimiz	Bossa'da Aldığımız Aksiyonlar
İklim Eylemi	Enerji ve Emisyon Yönetimi	2020'den itibaren Güneş Enerji Santrali yatırımlarımıza başladık. Mevcut 11.700 KWP olan gücümüzü 2023 yılında 17.000 KWP'a sonrasında yeni satın alınan arsalarımıza yatırım ile 2024 sonunda 47.000 KWP'a çıkarmayı hedefliyoruz.
Aşırı Hava olayları	Su Yönetimi	Bossa su yönetimi 360 derece olarak ele almaktadır. Sektörün her aşamasında az su kullanımı için projeler yapmaktayız. Ana hammaddemiz olan pamukta az su kullanılan anlaşmalı pamuk yetiştiriciliği projelerini desteklemek. Bossa da kumaş üretirken kapalı sistem su kullanımı yapma projemiz. Denim yıkamada su kullanımını düşürmek için su tasarrufu yapılan ozon ve lazere uygun kumaş geliştirmesi yapmak.
Doğal kaynak krizi	Kuraklık ve su krizi	Pamuk çok su tüketen bir bitkidir. Ürünlerimizde daha az su kullanmak için geri dönüştürülmüş pamuk elyafı kullanımını arttırmak.
Biyoçeşitlilik Kaybı	Pamuk kullanımı	GDO'suz pamuk üretimini desteklemek. GMO Free Turkish Cotton projesi ile üretilen pamukları desteklemek.
İnsanların çevreye verdiği zarar	Kullanılmış giysilerin geri dönüşümü	Yeni yatırım yaptığımız geri dönüşüm tesisi ile kullanım sonunda çöpe giden tekstil atıklarını kullanılabilir elyafa dönüştürerek yeniden ekonomiye kazandırmayı öngörüyoruz.

WEF Sosyal Riskler	Stratejik Sürdürülebilirlik Önceliğimiz	Bossa'da Aldığımız Aksiyonlar
Sosyal uyum erozyonu	Sağ Salim projemiz	Pamuk tarlasında çalışan kişilerin eşit işe eşit ücret anlayışı ile ödemelerinden sosyal şartlarına kadar her türlü konularını denetlemek, raporlamak ve de gelişimi için çaba göstermek

Diğer Risk Alanları	Bossa'da Aldığımız Aksiyonlar
Orta vadede (1-3) şirket için risk oluşturabilecek alanlar	Pazar Riski: Pandemi sonrasında değişen tedarik zincirine göre yapılanmamızı sağlamak. Enerji Riski: Artan fiyatlar konusunda piyasaya göre davranmak ve güneş yatırımlarına devam ederek maliyet avantajı sağlamak Küresel Ekonomik Darboğaz: Geniş müşteri ve Pazar ağı ile risklerimizi dağıtarak daha fazla müşteriye ulaşmak.
Rusya – Ukrayna savaşı	Savaş dolayısı ile bozulan pazar kaybını kapatmak için Uzakdoğu gibi pazarlara yönelmek.
Çok değişken pamuk fiyatları	Bossa'da fiyat dalgalanmalarından az etkilenmek için tedarikçilerimizle uzun vadeli kontratlar yapıyoruz. Hammadde fiyatları arttıkça kumaş fiyatlarımız da artıyor. Fiyat güncellemelerini açıklamak üzere güncel piyasa durumu hakkında müşterilerimizi bilgilendiriyoruz.
Döviz kurlarının değişimi	Bossa'da satışlarımızın çok büyük bölümünü döviz tabanlı olarak yaptığımız için kur dalgalanmaları önemli bir risk oluşturmuyor.
Kişisel Verilerin Korunması Kanunu	Bossa yeni kişisel verilerin korunması kanununa uyum sürecini tamamladı ve İK ekibimiz güncel yasalar ile uyum düzenlemelerini yaptı.

4.4. AR-GE VE İŞBİRLİKLERİ

Rakamlarla Ar-Ge	2019	2020	2021	2022
Ar-Ge Harcamaları (USD)	582.075	470.224	574.399	531.313
Ticarileşen Projelerden Elde Edilen Kazanç (USD)	3.685.728	14.462.551	21.463.217	29.466.830
Çevresel Fayda Sağlayan Ar-Ge Harcamalarının Tutarı (USD)	369.517	365.304	310.268	302.849
Çevresel Fayda Sağlayan Ar-Ge Harcamalarının Payı (%)	63,48 %	77,69 %	54,02 %	57 %

AR-GE ve İş Birlikleri Ar-Ge bölümümüz, 2018 yılı başında Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından Ar-Ge Merkezi Belgesi almaya hak kazandı.

2022 yılında çevresel fayda sağlayan Ar-Ge harcamalarının toplam Ar-Ge harcamaları içindeki payımız %57 oldu.

Kurulduğu günden bugüne teknik ve teknolojik bilgisini yenilikçi ve katma değerli uygulama, üretim süreçleri ve ürünlere dönüştüren Ar-Ge bölümümüz, 2018 yılı başında Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından Ar-Ge Merkezi Belgesi almaya ve bu sayede Ar-Ge Merkezlerine sağlanan teşvik ve muafiyetlerden yararlanmaya hak kazandı.

Bugün itibarıyla Ar-Ge Merkezimiz 29'u araştırmacı, 17'si teknisyen ve 5 destek personel olmak üzere 51 kişilik güçlü bir ekip ile çalışmalarımıza devam ediyoruz.

Bugüne dek Ar-Ge Merkezi kurum içi projesi olarak başlattığımız 50 projenin 36 tanesi başarı ile tamamlandık. 14 tanesi halen devam etmektedir. Bunlara ek olarak iki TÜBİTAK TEYDEB projesini tamamladık. Yüksek lisans yapan çalışanımızın üniversite ile yürüttüğü Bilimsel Araştırma Projesi tamamlandı. 2244 Sanayi-Doktora Projemiz, devam etmektedir. Bossa olarak bugüne dek 37 adet patent başvurusunda bulunduk.

Ar-Ge Merkezinde proje sahibi çalışanımıza, proje hakem onayından sonra, gerçekleşen harcamanın binde ikisi kadar teşvik veriyoruz.

İş Birliği Yaptığımız Kurumlar	İş Birliğinin Amacı / Konusu	İş Birliği Başlangıç Tarihi	İş Birliği Tamamlanma Tarihi
Uludağ Üniversitesi	Denim Ürünlerin Çevre Dostu Muamelesi için Nano Bubble ve Ozon Uygulanması (TEYDEB)	01.09.2020	31.03.2022
Çevre kirliliğinde tekstil sektörünün oynadığı büyük rol, doğal hayatın korunabilmesi, kaynakların sürdürülebilmesi, çevre hukuku ile ilgili gelişmeler ve rakiplerin çoğalması Bossa'ya birçok sorumluluk yüklüyor. Bunlardan biri daha az su, daha az kimyasal, boyarmadde, enerji ve daha az zaman kullanarak amaca uygun ve çevreye daha saygılı ürünler üretmektir. Proje ile ortaya çıkacak alternatif ürün benzerlerine göre çevreci olduğundan iç ve dış piyasada tercih edilmesini bekliyoruz. Global pazarda Bossa'nın rekabet avantajını artıracak bu proje kapsamında ihtiyaç duyulan kumaşı, doğaya daha az zarar vererek daha düşük maliyetle üretebilme vizyonu ile proses geliştirme çalışmalarımız başarı ile 2022 yılında tamamlanmıştır.			
Komonteks	Denim Ürünlerin Çevre Dostu Muamelesi için Nano Bubble ve Ozon Uygulanması (TEYDEB)	01.09.2020	31.03.2022
Komonteks firması ile TEYDEB Ozon ve Nano Bubble Projesi kapsamında ortak çalışmalar yapılmıştır.			
İstanbul Teknik Üniversitesi	Yenilikçi Boyama Reçeteleri Kullanılarak Sürdürülebilir ve Çevre Dostu Denim Üretimine Geliştirilmesi	01.04.2020	31.03.2022
Bu projede çivit otu bitkisinin doğal boyarmadde kaynağı olarak çözgü ve kumaşların renklendirilmesinde kullanılıp kullanılamayacağını araştırıyoruz. Bu kapsamda çalışmalarımız başarı ile tamamlanmıştır.			
Çukurova Üniversitesi	Denim ve Spor Giyim Ürün Grubunda Soya Elyafının Kullanımı ve Performansı (SAN-TEZ Projesi)	10.04.2020	10.04.2023
Tüketici beklentilerinin değişmesi ile denim üretiminde farklı liflerin kullanımı arttı. Çukurova Üniversitesi ile yürüttüğümüz projede soya lifi kullanarak denim ve spor giyim kumaş üretimi literatürüne katkıda bulunulmuştur. Özellikle fiziksel konfor istenen durumlarda ve anti bakteriyel tekstil üretiminde soya lifinin tercih edildiği başka çalışmalar da görülmüştü. Soya lifinin denim ve spor giyim kumaşa bu yönde verebileceği katkı bu proje ile ortaya koyulmuştur. Soya lifli denim ve spor giyim kumaş ile üretilen kıyafetlerde, soya lifinin sahip olduğu yumuşaklık hissinin fiziksel bir konfor sağladığı görülmüştür.			
Çukurova Üniversitesi	Denim Kumaş Üretimi Yapan Bir Tekstil Fabrikasında Temiz Üretim Uygulamalarının Su Ayak İzine ve Sürdürülebilir Kalkınma Hedeflerine Katkısının Araştırılması (2244 Sanayi-Doktora Projesi)	01.10.2020	30.04.2022
Hedeflediğimiz proje çıktısı, çevreye zarar vermeden, kaynakları daha az tüketerek üretim yapmaktır. Ayrıca proje sonucunda müşteri memnuniyetini artırarak rekabet avantajı sağlamayı planlıyoruz. Dünyaca ünlü markaların da gündeminde olan sürdürülebilir kumaş üretimimizin ürün kalitesi de göz önünde bulundurulduğunda uluslararası pazarda yerli marka değerini artırmasını bekliyoruz. Bu projede amaç ürünün su ihtiyacının ve sera gazı etkilerinin düşürülmesidir. %20 su azaltımı sayesinde atık suda kullanılan sülfürik asit oranı da azalacaktır. Çalışmalarımıza devam ediyoruz.			

AR-GE Merkezi Diğer İşbirlikleri

Alparslan Türkeş Bilim ve Teknoloji Üniversitesi	Akademi-Sanayi işbirliğini arttırmak için protokol imzalanmıştır.
Çukurova Üniversitesi	Akademi-Sanayi işbirliğini arttırmak için protokol imzalanmıştır.
Korkut Ata Üniversitesi	Akademi-Sanayi işbirliğini arttırmak için protokol imzalanmıştır.
Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi	Pamuk lifinin tekrarlı geri dönüştürme potansiyelinin araştırılması ve süreç geliştirilmesi Teydeb 1505 başvurusu yapılmıştır.

4.5. SEKTÖREL İŞ BİRLİKLERİ

4.5.1. Doğal Renkli Pamuk Üretimi Projemizin Gelişimi;

Bossa olarak 2020'den günümüze doğal renkli pamuk üretimi, tohumunun geliştirilmesi, miktarının artırılması, üretilen pamuğun ülkemizde ve yurtdışında tanıtımı, güncel koleksiyon hazırlayarak dünya markalarına satış yapma hedeflerimiz vardır. Hedeflerimiz ile ilgili gelişmeler süregelmektedir;

Doğu Akdeniz Tarımsal Araştırma Enstitüsü ile Adana'da renkli pamuk üretmek için iş birliği yaptık. 2022'de 190.000 kg 2 renk olarak doğal renkli pamuk üretimi yaptık. Gerek elyaf kalitesini geliştirme, gerekse de yeni renkler geliştirme konusunda Araştırma Enstitüsü ile birlikteliğimiz devam etmektedir. Çalışmalarımızın sonucunda açık ve koyu kahverengine ilave olarak yeşil, açık kırmızı çalışmalarımızı birkaç sezon içerisinde bitirmeye çalışıyoruz.

2022 senesi içerisinde Adana Valiliğinin ön ayak olması ile Adana da 6 çiftçi ile birlikte 1.400 dekar ekim yapıldı ve yaklaşık 190 ton pamuk hasat edildi. 2023 yılında yapılan görüşmeler sonucunda projeye devam etme kararı aldık. Valilikte yapılan toplantı neticesinde 2023 yılındaki hedefimiz pamukları daha sürdürülebilir olan BCI standartlarında üretilmesi yönünde olmuştur.

Bossa koleksiyonlarında geliştirilen ürünler son 1 senedir dünyanın en önemli fuarlarının hepsinde tanıtılıp gösterildi. Kingpins, Denim by PV, Munich Fabric Start... Doğal sürdürülebilir boya kullanılmayan ürünlere talep artmaktadır. Ayrıca üretilen bu kumaşın ışık ve renk haslığı çok yüksek olduğundan daha uzun süreli eskimeden kullanıma uygundur.

Bossa sadece dokuma kumaş yapabilen bir işletmedir. Gelişmesinde önemli katkısı olduğumuz bu projenin dokuma harici diğer tekstil alanlarında da kullanılmasını hedeflemekteyiz. Çözüm ortağımız Yeşim Tekstil ile birlikte örme olarak da değerlendirme fırsatını yakaladık. Bossa Yeşim Tekstil'in istediği kalınlık ve harmanda ipliği üretmektedir. Üretilen ipliklerde Yeşim örme koleksiyonu geliştirmiştir. Birlikten güç doğar anlayışı ile çalışmalarımıza devam etmekteyiz. Projenin Gelecek Planları; Denimin rengi mavidir. En büyük hedefimiz doğal renkli pamukta mavi rengine ulaşabilmektir.

4.5.2. Geri Dönüşümden Üretilmiş Ürünler

Dünya doğal kaynaklarını çok hızlı tükettiğimiz, tekstil atıklarımızın gerek yeryüzünde gerek okyanuslarda bir çevre kirliliğine neden olduğunu çok aşikârdır. Bu konu üzerinde konuşup vakit kaybetmek yerine hızlı bir şekilde aksiyon almalıyız. Bossa olarak aldığımız aksiyonlar çeşitli başlıklar altında sıralanmıştır;

Geri Dönüşüme Uygun Ürün Üretmek;

Geri dönüşümdeki en önemli handikapların başında ürünün içerisinde kullanılan doğal olmayanlar elyaflar olmaktadır. Polyester, elastomer iplik gibi ürünler geri dönüştürülmüş ürünlerin kalitesini olumsuz etkilemektedir. Bunun için Bossa maksimum %3 oranın polyester ve elastomer kullanmaya özen göstermektedir. Her ne kadar bizler pantolon üreticisi olmasak da endüstriye ilham vermek amacı ile üretim aşamasının diğer kısımları için çalışmalarımız vardır. Pantolon üretiminde kullanılan polyester dikiş iplikleri de geri dönüşüm için sorunludur. Polyester yerine pamuk veya lyocell iplikler kullanarak çözüm geliştirmektedir. Son kullanılan deri veya plastik etiketlerde sıkıntı yaratabilmektedir. Etiketlerimizi yeniden tasarlayarak geri dönüşüme uygun etiket geliştirdik.

Daha Kaliteli Geri Dönüştürülmüş Ürün Üretmek;

Pamuk elyaf boyu 29-30 mm, mekanik geri dönüştürülmüş elyafların elyaf boyu 16-18 mm dir. Fiziksel değerleri daha kötü olan elyaflardan kalitesi uygun, mukavemeti yüksek, ürün üretmek tüm tekstil endüstrisinin en önemli çalışmasıdır. Bossa iplik makine teknolojisinde yaptığı özel teknikler ile daha kısa boylu elyaflar kullanılarak daha iyi iplik yapma konusunda büyük aşama göstermiştir. Düzenli yapılan Ar-Ge çalışmaları ile geri dönüştürülmüş elyaf kullanımı konusundaki teknik zorlukları gidermeye çalışıyoruz. Yapılan çalışmalarda en büyük sıkıntılardan birisinin iyi kalitede ve harmanda geri dönüştürülmüş elyafa ulaşım olduğu gözlemlenmiştir. Bossa 2022 sonu itibari ile gerekli yatırımları yaparak tüm süreci işletmemizde yapmaya başladık. Daha kaliteli elyaf üretmeye başlayarak toplam kalite sorunumuzu da çözmeye başladık.

4.5.2.1 Geri Dönüştürülmüş Kumaş Üretimini Arttırmak

Yeşil Mutabakat ve Avrupa Birliği Genişletilmiş Üretici Sorumluluğu (Extended Producer Responsibility, EPR) kapsamında geri dönüşümlü ürün üretilmesini ve satılmasını zorunlu kılmaya başlayacaktır.

AB ülkeleri kendi EPR standartlarını açıklamaya başladılar, ayrıca dünyanın önemli mağazalar zincirleri de ürünlerde değişen oranlarda geri dönüştürülmüş madde kullanımını destekleyici standartlar getirmeye başladılar. Bossa olarak koleksiyonumuzun %60 ı GRS sertifikalı ürünlerden oluşmaktadır. Hedefimiz koleksiyonda kullanım oranının arttırmaktır.

4.5.2.2 Geri Dönüşümle İlgili Aldığımız Ödül

Bossa'nın da aralarında bulunduğu bir ekip ile bugün moda endüstrisindeki en ilerici girişim kabul edilen Denim Deal 29 Ekim 2020'de hayata geçirildi.

Proje sırasında, Hollanda'da toplanan ikinci el giysiler bir makine yardımıyla harmanlarına ve renklerine ayrılarak Türkiye ve diğer ülkelerde denimi parçalayıp elyaf üretecek fabrikalara sevk ediliyor.

Bossa olarak bu kullanılmış denim pantolonları şifanyöz (shredding) makinelerinde yeniden elyafa çeviriyoruz.

Ardından %20 oranında eski giysiden üretilmiş elyaf ile %80 oranında pamuğu karıştırarak yeni Küresel tekstil endüstrisinin önemli çatı örgütlerinden ITMF'nin (International Textile Manufacturers Federation) İsviçre'nin Davos kentinde Swiss Textiles ve İsviçre Tekstil Makinecileri Birliği (swissmem) ev sahipliğinde düzenlediği 2022 ITMF Konferansı'nda ITMF Ödülleri ilk kez kazananlarla buluştu. Türkiye'den Bossa'nın da aralarında bulunduğu çok sayıda lider firma ve kuruluş, 'Sürdürülebilirlik ve İnovasyon' ve 'Uluslararası İş Birliği' olmak üzere iki kategoride verilen ödülleri almaya hak kazandı.

ITMF Sürdürülebilirlik ve İnovasyon Ödülü, en katı sürdürülebilirlik ve çevreye saygı standartları altında inovasyon, tasarım, geliştirme ve üretime odaklanarak tekstil endüstrisinde sürdürülebilir ve yenilikçi başarıları ödüllendirmek amacını taşıyor. Bu alanda başarılar ise şu kriterlere göre değerlendirildi: seçilen yaklaşımın değer önerisi, çevresel etki ve elde edilen sonuçlar, inovasyon ve elde edilen sonuçlar (yenilik), sosyo-ekonomik etki ve ekonomik uygulanabilirlik.

4.5.3 Hemy Denim Koleksiyonu

Tekstil sektöründe rahatlık açısından pamuk daha fazla tercih edildiği gibi, doğayı ve doğal kaynakları korumanın, az su ve az enerji tüketiminin önem kazandığı bugünlerde kenevir ön plana çıkmaktadır. Bu iki elyaf ve özelliklerinin harmanlandığı pamuklaştırılmış kenevir ise günümüzde popüler hale gelmiştir. Kenevir, pamuktan daha az su, kimyasal madde ve toprak gerektirdiğinden pamuklaştırılmış kenevir geleneksel pamuktan çok daha sürdürülebilir bir seçenek haline geliyor.

Fransız elyaf üreticisi The Flax Company, 30 yılı aşkın tecrübesi ile birlikte Marmara Original® adıyla kendi markasını yarattı. Karışım aynı zamanda endüstride OCACIA organizasyonu tarafından resmi sürdürülebilirlik sertifikası alan ilk kenevir elyafıdır. Sözü edilen sürdürülebilirlik sertifikası, pamuk ile ilgili işlemlerde böcek ilacı veya ot ilacı ürünleri, GDO'lu ürünler ya da sulamanın kullanılmamasını temin eden Ar-Ge ve tarımsal taahhütleri kapsıyor.

Marmara Hemp, doğal güç ve dayanıklılık nitelikleri nedeniyle sadece uzun ömürlü bir ürün değil, aynı zamanda çevre dostu ve verimli bir üründür.

Biz Bossa olarak Marmara Hemp ile işbirliği içerisinde bu sürdürülebilir ve sertifikalı kenevir elyafını alarak inovatif, sürdürülebilir yeni ürünler geliştirdik. Geliştirdiğimiz bu ürünler ile farklı modellerde bir koleksiyon hazırlamak üzere de Endrime markasının kurucusu denim uzmanı, eğitmeni olan Mohsin Sajid ve koleksiyonun fotoğraflanması için de eşi Sadia Rafique ile işbirliği yaptık. HEMPY ismini verdiğimiz koleksiyonumuzu Kingpins Amsterdam, Denim by PV gibi katıldığımız tüm fuarlarda müşterilerimizin beğenisine sunduk. Ayrıca Mohsin Sajid'in moderatörlüğünde The Flax

Company ceosu Denis Druon, strateji ve iş geliştirme direktörümüz Besim Özek'in katılımı ile bu koleksiyonun ortaya çıkışında elyaftan nihai ürüne her aşamayı anlatan bir webinar gerçekleştirdik. Bu webinarı da hem fuar organizasyon ekibi fuarlarda hem de biz sosyal medya kanallarımızda yayınladık.

Hempy Denim koleksiyonumuz çok fazla beğeni ve ilgi gördü. Yurtiçi ve yurtdışı birçok dergi, blog gibi yayın organlarında yer verildi.

Bossa olarak sürdürülebilir elyaf kullanımında sektörel gelişmeleri takip ederek, sürdürülebilir ve yenilikçi adımlar atma konusunda üzerimize düşeni yapmaya devam ediyoruz.

4.5.4 ATHİB Dokuma Kumaş Tasarım Yarışması

Akdeniz Tekstil ve Hammaddeleri İhracatçıları Birliği tarafından düzenlenen Dokuma Tasarım yarışması tekstil sektöründe hem hayallerin gerçekleşmesi hem de tasarım kültürünün geliştirilmesi için yapılan ülkemizin sayılı tasarım yarışmaları arasında yer almaktadır. Bu yıl 11.'si düzenlenen yarışmada Bossa her yıl olduğu gibi mentorluk yaparak finalistimize işletme kültürünü ve deneyimlerini aktarmıştır. Finalistimizin almış olduğu 2.'lik ödülü ise hepimizi mutlu etmiş ve gururlandırmıştır.

4.5.5 Sevgi Evi Projesi

Adana Hacı Sabancı Organize Sanayi Bölgesi Müdürlüğü'yle birlikte "Sanayicilerimiz Sevgi Evleri'ndeki Çocuklarımızla Buluşuyor" sosyal sorumluluk projesinde ilk adımı BOSSA T.A.Ş. olarak atmış olmanın mutluluğunu yaşıyoruz.

Adana Hacı Sabancı Organize Sanayi Bölgesi Müdürlüğü'nde birçok firmanın da dahil olmasıyla büyüyen sosyal sorumluluk projemiz de sevginin paylaşıldıkça çoğaldığının bilinciyle çocuklarımızın gerçek ihtiyaçları olan sevgiyi esas alıyor ve her ay düzenli olarak aynı sevgi evindeki çocuklarımızı ziyaret edip onlarla vakit geçiriyoruz.

Buluşmalarımızın bir kısmını çocuklarımızın güvenliğini ve huzurunu ön planda tutarak düzenlerini bozmayacak şekilde tiyatro, sinema, restoranlar veya şirketimizde gerçekleştiriyoruz.

5. Sürdürülebilirlik Yönetimi

“

Kurulduğundan bu yana, çalışan sağlığının, doğal kaynakların ve çevrenin korunması kapsamında yasaların beklentilerinin ötesinde uygulamaları ile sektöründe öncülük yapan Bossa'da bugün, küresel kabul görmüş standartlarda yenilikçi ürünlere, yenilenebilir enerji kaynaklarına ve döngüsel ekonomiyi destekleyen yatırımlara uzanan yaklaşımımızla sürdürülebilirliği entegre bir bakış açısı ile yönetiyoruz.

”

Bossa'da sürdürülebilirlik kapsamındaki çalışmalarımızı Yönetim Kurulumuza bağlı olarak çalışan Sürdürülebilirlik Komitesi ile yürütüyoruz. Sürdürülebilirlik Komitesi, hedeflere yönelik ilerlemeleri sürdürülebilirlik koordinasyon görevini yürüten Strateji ve İş Geliştirme Bölümü aracılığıyla yıllık olarak Yönetim Kuruluna raporlar.

5.1. Sürdürülebilirlik Yönetim Yapısı

Bossa'da sürdürülebilirlik kapsamındaki çalışmalarımızı Yönetim Kurulumuza bağlı olarak çalışan Sürdürülebilirlik Komitesi ile yürütüyoruz.

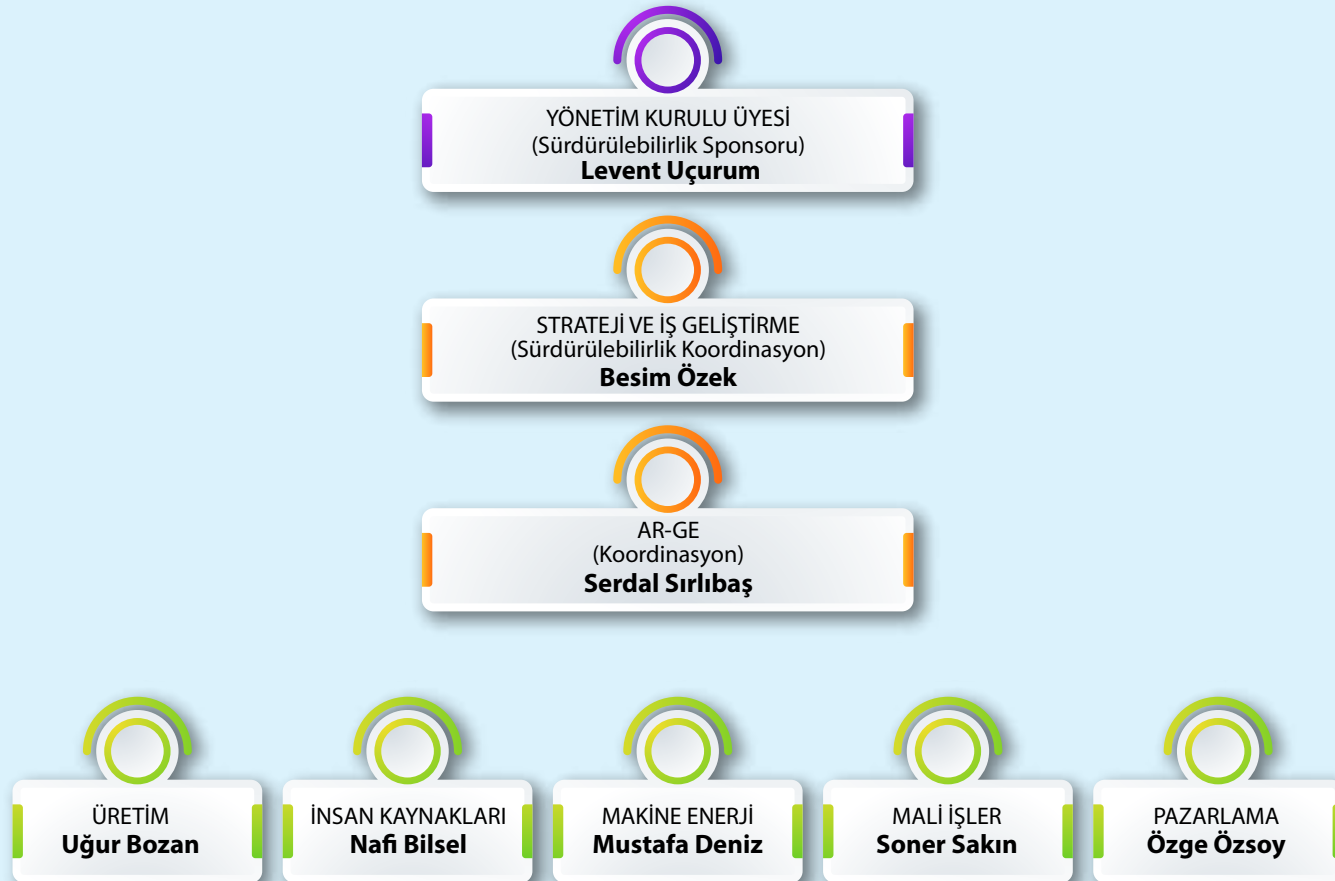
Bu komite tüm bölümlerden seçilen temsilcilerden oluşuyor. Sürdürülebilirlik Komitesi, sürdürülebilirlik hedeflerinin belirlenmesi, bu hedeflerin gerçekleşmesi için gerekli yatırım kararlarının alınması, ilgili uygulamaların gerçekleştirilmesi, sürdürülebilirlik raporunun düzenli olarak yayınlanması ve paydaşlar arası bilgi akışının sağlanmasından sorumludur.

Komite, rapor hazırlık dönemlerinde üç haftada bir ve yılın geri kalanında üç ayda bir olmak üzere düzenli olarak toplanır ve gözden geçirme görüşmelerini yapar.

Hedeflere yönelik ilerlemeleri sürdürülebilirlik koordinasyon görevini yürüten Strateji ve İş Geliştirme Bölümü aracılığıyla yıllık olarak Yönetim Kuruluna raporlar.

Yönetim Kurulu ÇSY öncelikli konularını, risklerini ve fırsatlarını belirler ve buna uygun ÇSY politikalarını oluşturur. Söz konusu politikaların etkin bir biçimde uygulanması bakımından; Ortaklık içi yönerge, iş prosedürleri vs. hazırlanabilir. Bu politikalar için Yönetim Kurulu karar alır ve kamuya açıklar.

BOSSA Sürdürülebilirlik Yönetim Organizasyonu

5.2. Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarına Katkımız

Stratejik önceliklerimiz ve 2020-2022 döneminde devam eden proje, uygulama, ürün, denetim ve yatırımlarımız kapsamında desteklediğimiz SKA'lar aşağıdaki tabloda yer alıyor.

SKA	Sürdürülebilir Kalkınma Amacı	Öncelikli Konumuz	Sürdürülebilir Ürün ve Projeler
6 TEMİZ SU VE SANİTASYON	SKA 6 Temiz Su ve Sanitasyon	Su ve Atık Su Yönetimi	SaveBlue, Dye Art Per-Fit Geri Dönüşümden Üretilmiş Ürünler
7 ERİŞİLEBİLİR VE TEMİZ ENERJİ	SKA 7 Erişilebilir ve Temiz Enerji	Enerji Yönetimi	Per-Fit Enerji Verimlilik Projeleri
3 SAĞLIK VE KALİTELİ YAŞAM	SKA 3 Sağlık ve Kaliteli Yaşam	İş Sağlığı ve Güvenliği	Sağ Salim
13 İKLİM EYLEMİ	SKA 13 İklim Eylemi	Emisyon Yönetimi	GES Yatırımı Enerji Verimlilik Projeleri
17 AMAÇLAR İÇİN ORTAKLIKLAR	SKA 17 Amaçlar İçin Ortaklıklar	İş Sağlığı ve Güvenliği Hammadde ve Malzeme Yönetimi	Sağ Salim, Re-Set Renkli Pamuk Sevgi Evi Projesi Hempy Denim Koleksiyon
12 SORUMLU ÜRETİM VE TÜKETİM	SKA 12 Sorumlu Tüketim ve Üretim	Hammadde ve Malzeme Yönetimi	Renkli Pamuk Dye Art, Re-Set Geri Dönüşümden Üretilmiş Ürünler

5.3 SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK HEDEFLERİMİZ

Öncelikli Konu	Hedef ve KPI	Baz yıl 2017 Performansı	2020 Performansı	2021 Performansı	2022 Performansı	2025 Hedefi	2030 Hedefi
Su Yönetimi	Su kullanım yoğunluğunu* azaltmak (lt/mt)	80	63,5	36,18	34,5	15	14
Hammadde Yönetimi	Geri dönüştürülmüş malzeme kullanım oranını yükseltmek**	5	4	6,4	7,35	13	20
Malzeme Yönetimi	Boyarmadde ve Kimyasal Kullanım yoğunluğunu*** azaltmak (kg/mt.)	0,5	0,42	0,36	0,34	0,33	0,3
Enerji ve Emisyon Yönetimi	Enerji yoğunluğunu**** azaltmak (MJ/mt.)	28,4	26,9	23,28	21,76	19,87	17,68
İş sağlığı ve Güvenliği	Kaza sıklık oranını düşürmek	7,63-2019	6,48	10,84	8,24	0	0
Eğitim ve Gelişim	Kişi başı eğitim saatini yükseltmek (Tüm Çalışanlar)	Mevcut değil	Yeni Hedef	1	8,5	10	15
Eğitim ve Gelişim	Kişi başı eğitim saatini yükseltmek (Beyaz Yaka)	Mevcut değil	Yeni Hedef	5,6	8	16	24
İstihdam ve Çalışan Bağlılığı	Çalışan devir oranını 7'nin altında tutmak	8,0 (2019)	5	4,4	5,6	3	2

* Su yoğunluğunu sadece kumaş üretiminde kullandığımız su miktarı üzerinden hesapladık. (İşletme harici kullanılan suların sayaçları ayrıdır.)

** Geri dönüştürülmüş malzemelerin içinde tüketici öncesi ve tüketici sonrası bitmiş ürünler, kumaş ve iplikten elde edilen elyaflar, elastan ve pes dahildir. Toplam üretilen ürün ağırlığına oranla hesaplanmıştır.

*** Boyarmadde ve kimyasal kullanım yoğunluğu yıl boyunca üretimde kullandığımız kimyasallar, boyarmaddeler, yardımcı kimyasallar ve kostik-soda miktarının toplamı üzerinden hesaplanmıştır.

**** Enerji yoğunluğu tüm şirkette kullanılan doğal gaz, mazot ve elektrik enerjilerinin toplamı üzerinden hesaplanmıştır. Tüm toplam veriler ve yoğunluk hesapları raporumuzun Performans Göstergeleri bölümünde yer alıyor.

6. Ekonomik Performans

“

Türkiye'nin en büyük 500 şirketi arasına yer alan Bossa, uluslararası marka değerlendirme kuruluşu Brand Finance'ın son araştırmasında Türkiye'nin en değerli 100 markası arasında yer aldı.

“A” marka derecesiyle kumaş üretiminde faaliyet gösteren en değerli marka olmayı sürdüren şirketimizde 2021'den itibaren 45 milyon dolar değerinde sürdürülebilir projeler içeren yatırımlara başladık.

”

6.1 Ekonomik Göstergeler

Brand Finance®

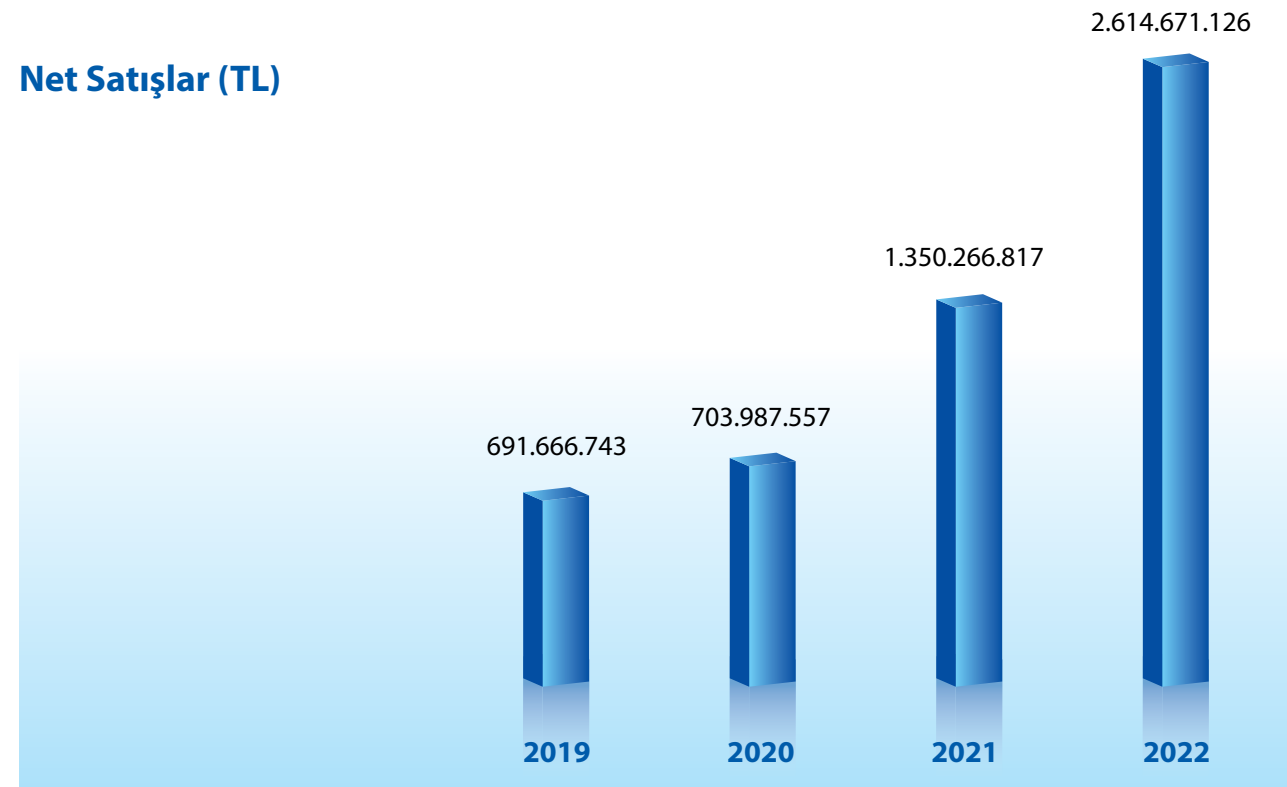
Turkey 100 2022

KUMAŞ ÜRETİMİNDE FAALİYET GÖSTEREN EN DEĞERLİ MARKA

Bossa, uluslararası marka değerlendirme kuruluşu Brand Finance'ın son araştırması sonucunda, Türkiye'nin en değerli 100 markası arasında yer almış ve **"A" marka derecesiyle kumaş üretiminde faaliyet gösteren en değerli marka olmayı sürdürmüştür.**

Bossa olarak 2022 yılında önceki yıla göre daha iyi finansal sonuçlar elde ettik. Bunda en önemli etkenlerden biri 2020'de tüm dünyada tedarik zincirinde bozulmalara yol açan Covid-19 pandemi sebebiyle global siparişlerin 2021'den başlayarak ve 2022 ilk yarısında ülkemize kayması oldu. 2021 yılını memnuniyet veren sonuçlarla tamamlamamızın arkasındaki ikinci önemli etken de müşteri odaklı ÜR-GE ve AR-GE faaliyetlerimizi kriz zamanlarında dahi ara vermeden sürdürmemizdir.

Net Satışlar (TL)

6.2 Sürdürülebilir Yatırımlar

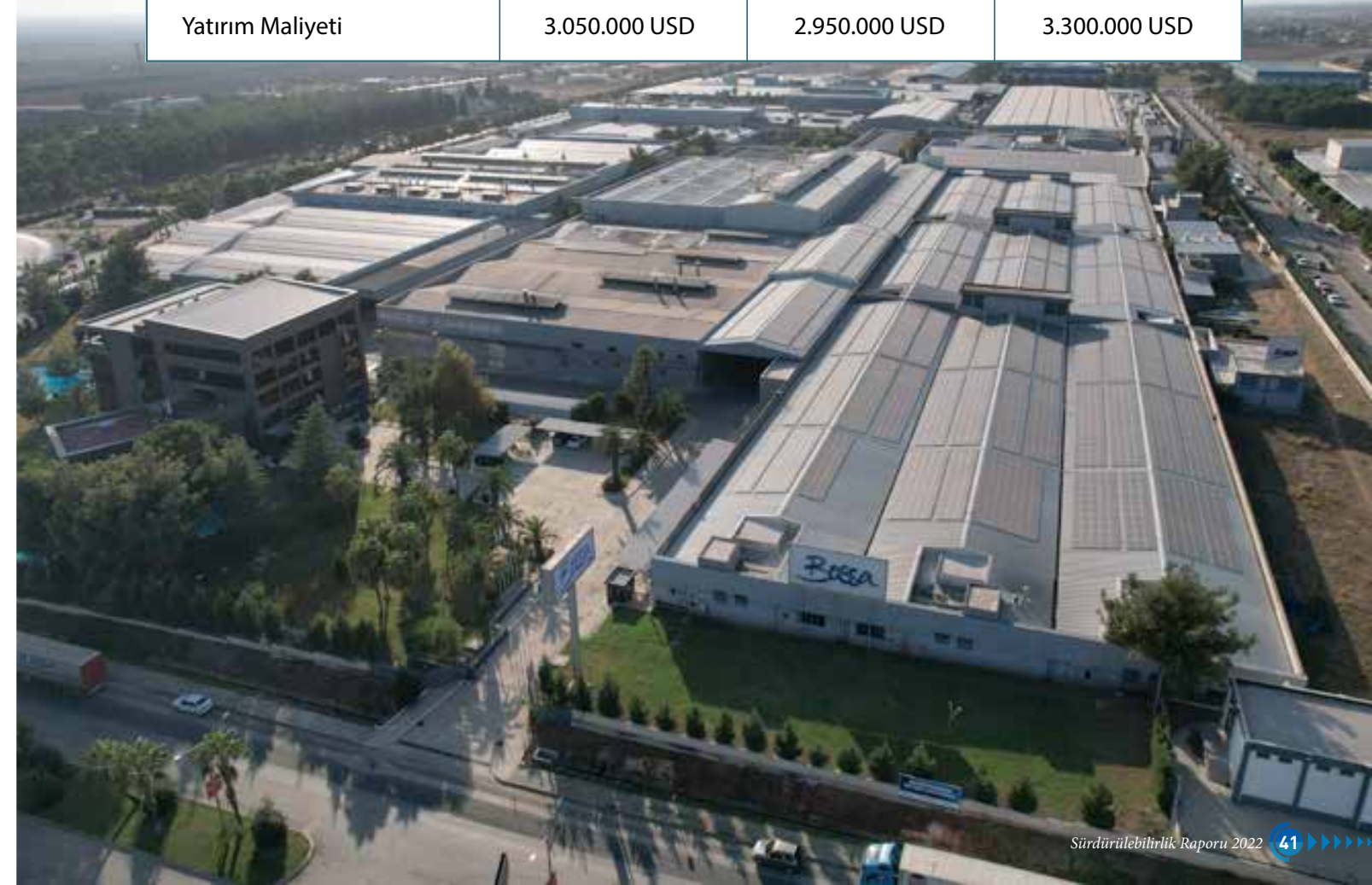
Bossa olarak, teknolojik gelişmelere uyum sağlamak, üretimde verimliliği sağlamak ve maliyetleri azaltmak amacıyla yenileme ve modernizasyon yatırımlarımıza her yıl düzenli olarak devam ediyoruz. Yönetim Kurulumuz toplam bedeli 45 milyon dolar olan bir yatırım kararı aldı.

Yatırım planı kapsamında aldığımız üç ayrı Yatırım Teşvik Belgesi ile ilgili ayrıntılı bilgi Resmî Gazetede yayınlandı.

Bu yatırımlar:

- İplik ve dokuma yatırımları
- Tüm tesislerde modernizasyon ve yenileme yatırımları
- Sıfır atık hedefi doğrultusunda geri dönüşüm tesisi ve
- Güneş enerjisi santrali yatırımlarını içeriyor.

Güneş Enerjisi Yatırımları	2021 Sonu	2022 Sonu	2023 Sonu
Enerji Hedef değeri (kWh/yıl)	9.000.000	15.000.000	21.750.000
Toplam Enerji İhtiyacımız İçindeki Payı	%9	%16	%16
Toplam Tesis Alanı (m2)	200.000	200.000	264.000
Güneş Paneli Alanı (m2)	46.000	68.000	93.000
Toplam Tesis Alanı İçindeki Payı	%23	%34	%35
Yatırım Maliyeti	3.050.000 USD	2.950.000 USD	3.300.000 USD

7. Çevresel Performans

“

Çevresel sürdürülebilirlik çalışmalarına, mevzuata ve ISO 14001 Çevre Yönetim Sistemine uyum ile başladığımız Bossa'da bugün, çevresel etkilerimizi Bossa Cares Sürdürülebilir Denim Programı çerçevesinde; kaynak ve enerji verimli üretim, döngüsel ekonomiye katkı ve ürün yaşam döngüsü yaklaşımlarıyla yönetiyoruz.

”

7.1 BOSSA Care Sürdürülebilir Denim Programı

Bossa olarak, entegre kumaş üretim tesisimizin kurulduğu ilk günden bu yana çevre ve doğal kaynakların korunmasında yasal uyumun yanı sıra çevresel farkındalık düzeyini artıran proje ve uygulamalarımızla proaktif olarak faaliyet gösterdik. 2013 yılından bu yana da çevresel etkilerimizi azaltma ve sürdürülebilir çevre dostu ürün geliştirme çalışmalarımızı Bossa Cares Sürdürülebilir Denim Programı adı altında yönetmeye devam ediyoruz.

Bossa Cares Programı üç önemli sacayağından oluşuyor ve bu ayakları sektörel ve Ar-Ge iş birlikleri ile sürekli güçlendiriyoruz.

Hem sektörel hem de Ar-Ge iş birliklerimiz ile çevresel ve sosyal anlamda sürdürülebilir ve aynı zamanda şirketimize global pazarda rekabet avantajı sağlayan uygulama ve ürünlere imza atıyoruz.

Bossa Cares kapsamında aldığımız uluslararası sertifikasyonlar kapsamında tesisimiz, üretim süreçlerimiz ve ürünlerimiz düzenli olarak üçüncü taraf denetimlerine tabidir.

Raporlama döneminde çevre ile ilgili kanun ve yönetmeliklere uyumsuzluk sebebiyle hiçbir ceza almadık.

7.2 Kaynak Ve Enerji Verimli Üretim

7.2.1 Kurutma Silindirlerinde Enerji Verimliliği

Yaş işlem yapan kontinü Terbiye makinelerinin çıkışında silindirli kurutma vardır. Sonraki işlemi düşük sıcaklık ve std denim kumaşlarımızda kullanmış olduğumuz apreli kumaşların üretiminde silindirlerin kapalı olmasını hedefledik. İlk uzun uygulamamızda aylık yaklaşık 75.000 sm³, Yıllık 900.000 sm³ doğalgaz tasarrufu elde etmiş olduk. Bu projeyi destekleyecek birkaç çalışma ile verimliliğimiz daha da artacaktır.

7.2.2. İplik Fitol Makinesinde Üretimi Artırma Çalışmaları

Fitol makinesinde büküm kaynaklı üretim kayıplarını azaltmak için fitil makinesinde kullanılan rotofilde çentik sayısını değiştirerek, fitil kopuşlarında azalma sağlayarak üretimde aylık 179 ton, yıllık 2.142 ton üretimde artış sağlamış olduk.

Daha verimli ve daha az motor gücü ile aynı hava vakumunu alabilmek amacı ile fan motor gücünü değiştirerek ve fan motorlarına invetör takarak üretim hattında istenen vakumu yıllık 101.376 kw tasarruf ile sağlamış olduk.

7.2.3 Çift Haşıl Teknesine Geçilerek Performans İyileştirme ve Haşıl Tüketiminin Azaltılması

Slasher-2 makinesinde modernizasyon sonrası çift tekne haşıla geçilmiştir. Çift tekneye geçiş sonrası haşıl reçetelerimizde yaklaşık %40 azalma sağlanmıştır. Bununla birlikte Slasher kısmındaki haşıl bölümünde %40 oranında kimyasal azaltımı da sağlamış olduk.

7.2.4 Slasherda Haşılın Yaştan Yaşa Yapılması

Slasher dairesinde, kurutma işleminden sonra yapılan haşıllama işlemini, haşıl öncesi baraban grubu kapatılarak haşıl teknesine yaştan girmeyi ve bu sayede yıllık 576 sm³ buhar tasarrufu sağlamış olduk.

7.2.5 Spor Giyim Yıkama Makinelerinde Su Sıcaklıklarının Azaltılması

Suyu ısıtmak için kullanılan buhardan elde edilen tasarruf ile doğalgazdan kazanımı hedefleyerek yıkama makinesinde optimum sıcaklık çalışması ile 21.823 m³/yıl buhar tasarrufu sağlamış olduk.

7.2.6 Germelerde Motor Fan Devirlerinin Çift Kademedan Tek Kademe İndirilmesi

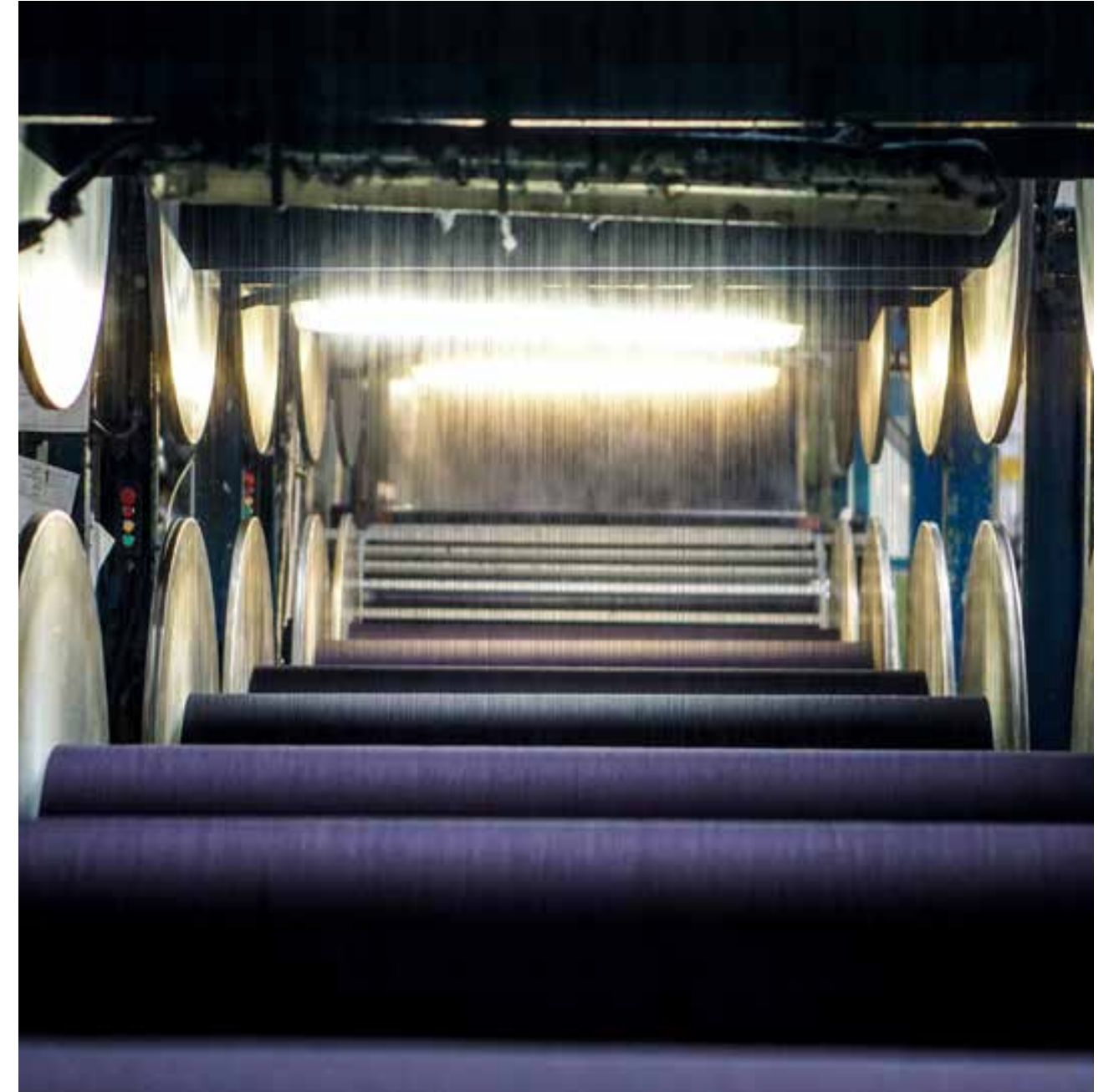
Başka makinelerde de uygulamış olduğumuz motor fan devir optimizasyonunu ramöz makinelerimizde de yaparak elektrikten tasarruf sağlamış olduk. 1.000 mt'lik yapılan üretimlerde görülmüştür ki ortalama 39 kwh elektrik tasarrufu sağlanmıştır.

7.2.7. Picanol Summum Nozzle Değişimi

Summum tezgahlarda devir yükseltilmesi ile birim zamandaki üretimin artırılarak atkı maliyetinin azaltılma çalışması yapılmıştır. Yapılan çalışmalar sonrası makinalarda devir %10 artırılmıştır.

7.2.8. Klima Motor Devirlerinin Düşürülmesi

Dokuma salonu iklimlendirme sisteminde çalışan motorların hava şartlarına göre devirlerini azaltarak elektrik tasarrufu sağlama çalışmaları yapılmıştır. Çözümler performansları takip edilerek yapılan çalışmalarda klima devirleri %5 düşürülmüştür.

7.3. Sürdürülebilir Markalar, Ürünler ve Teknikler

Bossa'da Ar-Ge Merkezimizin yenilikçi ve çevre dostu projeleri müşterilerimizin talep ettiği markalara dönüşüyor. Bu projeler ile zararlı kimyasalların kullanımının azaltılmasından, belirgin su-enerji-işçilik tasarrufu sağlanmasına ve geri dönüştürülmüş malzeme kullanımına kadar pek çok uygulama ve teknik ile çevresel ve sosyal etkilerimizi en etkin şekilde yönetiyoruz.

İlgili SKA	Ürün Grubu	Başlangıç	Sürdürülebilirlik Etkisi	Açıklaması
 		2006	Üretim atıklarının geri dönüştürülerek yeniden kullanılması	Bossa'nın tamamen ekolojik "Re-Set" koleksiyonu, her sezon bir adım daha ilerleyerek gelişti. Organik / BCI pamuk, CMIA, doğal renkli pamuklu tüketimi, doğal kimyasalların ve boya maddelerinin kullanımı, geri dönüştürülmüş pamuk / geri dönüşümlü PET ile %100 geri dönüştürülmüş kot üretimini başarmamız Re-Set ile başladığımız yolculuğun sonucudur.
 		2017	Kimyasal kullanımının azaltılması	"Dye Art" projesi ile çözgü boyama sisteminde yeni makine tasarımı ile mevcut çözgü boyama sistemlerine (indigo-Sülfür-Reaktif) ek olarak yapılan boyama sistemi geliştirdik. Bu sayede sülfür kullanımını azalttık.
 		2017	Su kaynaklarının korunması	"Saveblue" konseptindeki ürünlerle boyamada ortalama %92 su tasarrufu sağlıyoruz.
 		2019	Su kaynaklarının korunması	"Per-Fit Projesi" ile müşterilerimizin yıkama yapmadan giyim eşyası dikebilecekleri, giyime hazır denim kumaş geliştirdik. Bu kumaş boyama yönetimi ile su, enerji, kimyasal, işçilik ve zaman tasarrufu sağlayarak sürdürülebilir kumaş üretiyoruz.

İlgili SKA	Ürün Grubu	Başlangıç	Sürdürülebilirlik Etkisi	Açıklaması
 		2013	Sürdürülebilirlik	Bossa'nın sürdürülebilirlik konusunda yaptığı tüm projeleri, ürün gruplarını kapsayan sürdürülebilir denim programı logosudur.
		2013		
		2020	Kimyasal ,su kullanımının azaltılması	Laser ve Ozon işlemlerine uygun olan kaliteleri içeren ve yıkama proseslerinde kuru işlem, pp sprey, taş, hypochlorit gibi işlemlerin yerine ozon, lazer, ekolojik sprey, yeniden kullanılabilen ekolojik taşların kullanıldığı konsepttir.

7.4. AR-GE Projeleri

Bossa'da Ar-Ge Merkezimizin yenilikçi ve çevre dostu projeleri müşterilerimizin talep ettiği markalara dönüşüyor. Bu projeler ile zararlı kimyasalların kullanımının azaltılmasından, belirgin su-enerji-işçilik tasarrufu sağlanmasına ve geri dönüştürülmüş malzeme kullanımına kadar pek çok uygulama ve teknik ile çevresel ve sosyal etkilerimizi en etkin şekilde yönetiyoruz.

7.4.1. Hava Jetli Dokuma Makinalarında Enerji Tüketiminin Azaltılması;

Sanayileşmenin artması ve teknolojinin ilerlemesi, özellikle üretim sektöründe enerji tüketiminin artmasına neden olmuştur. Bu durum tükenbilir enerji kaynaklarının tasarruflu kullanımını zorunlu hale getirmiştir. Bu nedenle sanayi tesislerinde daha düşük maliyetli hammadde kullanma, daha az işgücü gereksinimi gibi tedbirlerin yanı sıra enerji kullanımının ve tüketim miktarlarının da çok iyi analiz edilmesi, takip edilmesi ve enerji tasarruf imkanlarının sürekli araştırılması gerekmektedir.

Enerji tüketim miktarının hava jetli dokuma tezgâhlarının olduğu salonlarda daha yüksek oranda olduğu bilinmektedir. Hava jetli dokuma, yüksek devirde çalışma avantajıyla son yıllarda en yaygın kumaş oluşturma metotlarından biri olmuştur. Bu dokuma makinalarında rapierli, mekikli ve kancalı atkı atma sistemlerinden farklı olarak ağızlık boyunca atkı atma işlemi basınçlı hava yardımıyla gerçekleştirilmektedir. Kaynağı atmosfer olduğu için hava sonsuz gibi görünmektedir, ancak basınçlı hava elde etmek için önemli miktarda enerji harcamak gerekmektedir. Hava jetli dokuma tezgâhlarında birim havanın üretilen ürün kalitesini etkilemeden en verimli şekilde kullanılması sağlanarak harcanan 200.000 kWh aylık ortalama enerji miktarını 170.000 kWh düşürülmüştür. Yıllık bazda Dokuma işletmesi için yıllık %15 oranında enerji tasarrufu sağlanmıştır.

7.4.2. Bitim işlemlerinde Flotte ve Enerji Tasarrufu;

Tekstilde; bitim işlemlerinde, apre makinesinde fularda belirli bir flotte miktarı ile kumaşa emdirme yöntemi ile nüfuz etmesi istenen yardımcı kimyasalları kumaşa tutundurmak ve sonrasında sabitlemek için yüksek miktarda enerji sarf edildiği düşünülmüş ve enerji sarfları için çalışmalara başladık ve bu kapsamda denim kumaşların bitim işlemlerinde (apre) yaptığımız optimizasyon sonrası kimyasal sarfının azaltılması için daha

önce uygulamadığımız sprej yöntemi üzerinde çalışmalarımızı yoğunlaştırdık. Şu an sadece bir ramöz makinesi için almış olduğumuz cihaz ile su, kimyasal ve doğalgaz sarfında %30'a varan azalmalar sağladık.

7.4.3. Halat Açmadaki Kalitesizliğin Giderilmesi ve Verimliliğin Arttırılması;

Halat açma makineleri teknolojileri gereği her makinede 1 operatör olacak şekilde çalışmaktadır. Operatörler çalıştıkları çözgüde kopuş olduğu durumlarda fark etmek zorunda olup makineyi durdurmaları gerekmektedir. Bu süre çalışan operatörün refleks ve yetkinliği ile doğru orantılıdır. Bu durum bizim kalite ve randımanımızı doğrudan etkilediğinden dolayı makinelere kopuş – kontak sistemi kurulmuştur.

7.4.4. Denimde Enerji Tasarrufu ile Kontinü Efeito Zenginliği Yaratmak;

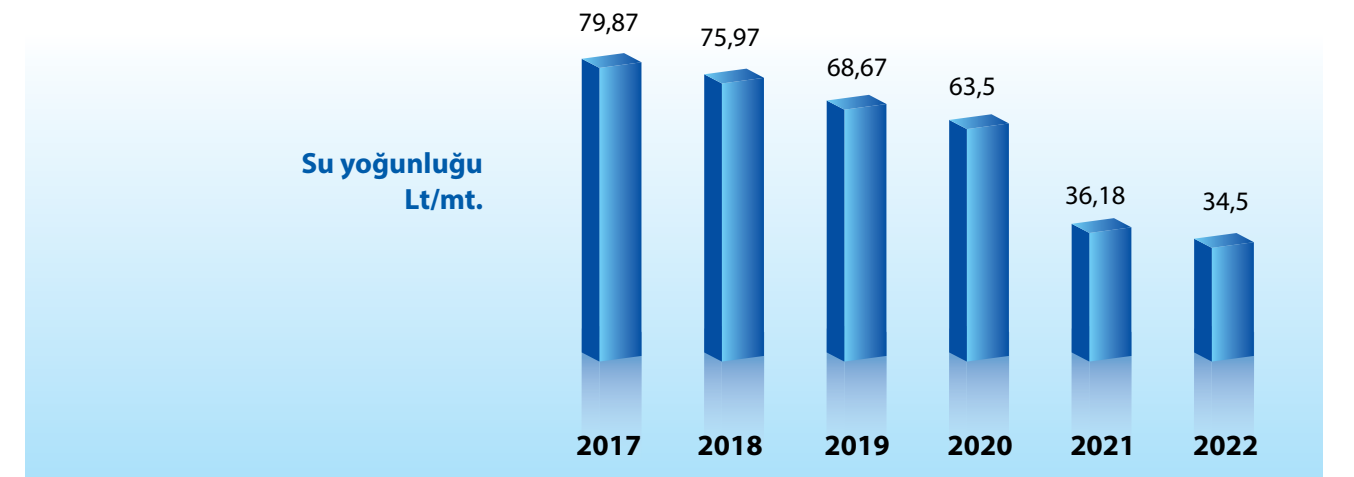
Yapılan projede yenilikçi ve fonksiyonel yönleriyle öne çıkan ve geliştirilmesi gereken bir alan olan farklı konstrüksiyonlarda denim kumaşlara dair teknik bilgileri içermektedir. Haşıl prosesinde yapılan farklı haşıl maddeleri ile çözgü ipliği haşillanarak kumaş konstrüksiyonunda oluşacak değişiklikler ve görüntüde oluşan farklılıklar yeni tasarım niteliğinde kumaşlar oluşturulmuştur. Projenin devam niteliğinde yapılacak farklı numara iplik, konstrüksiyon ve farklı haşıl maddeleri kullanarak çeşitli denemeler planlanarak devamlılık sağlanacaktır.

7.5. Su ve Atık Su Yönetimi

Bossa'da doğal kaynakların verimli kullanımı ve su kaynaklarının sürdürülebilirliği için su kullanımını azaltmak ve suyu yeniden kullanmak üzere sürekli projeler geliştiriyor, yeni teknikler deneyerek ürettiğimiz metre başına su kullanımımızı düşürmeye çalışıyoruz.

2017'den bu yana kademeli olarak azalttığımız su yoğunluğumuzu 2021'den 2022'ye %4,64 oranında düşürmeyi başardık.

* Su yoğunluğunu sadece kumaş üretiminde kullandığımız su miktarı üzerinden hesapladık. İşletme harici kullanılan suların sayaçları ayrıdır.

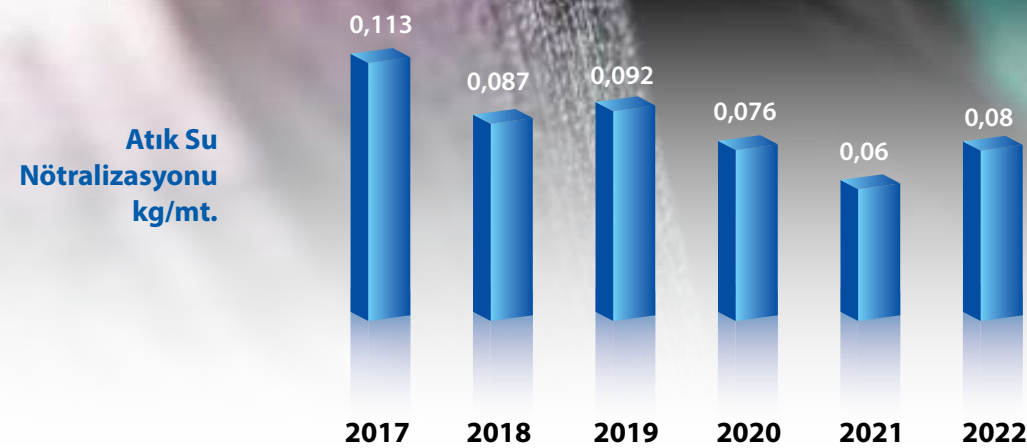
Öncelikli Sürdürülebilirlik Konularımız	Sektörel Etkilerin Boyutu	Bossa'da Etki Azaltıcı Hedeflerimiz	İlgili Politika ve Yönetim Sistemimiz	İlgili Bölüm
Su ve Atık Su Yönetimi	Bir tekstil ürününün yaşam döngüsünde su tüketimi pamuk tarımı ile başlıyor. Ellen MacArthur Foundation'ın A New Textiles Economy raporuna göre pamuk üretimi de dahil olmak üzere tekstil sektörü yılda 93 milyar metreküp su tüketiyor. Su tüketiminin %85'i de kumaşın boyanma sürecinde gerçekleşiyor. World Resource Institute verilerine göre de küresel su kirliliğinin %20'sinin sorumlusu tekstil sektörü.	Su tüketimini azaltmak, doğal su kaynaklarına zarar vermeyecek şekilde su kullanmak ve deşarj etmek, suyu geri dönüştürmek ve yeniden kullanmak	ISO 14001 Çevre Yönetim Sistemi ve Politikası	Makine Bakım, Enerji, Boya Terbiye ve Ar-Ge Merkezi

Bossa'da denim üretiminde pamuktan sonra en önemli girdimiz sudur. Doğal kaynakların verimli kullanımı ve su kaynaklarının sürdürülebilirliği için su kullanımını azaltmak ve suyu yeniden kullanmak üzere sürekli projeler geliştiriyor, yeni teknikler deneyerek ürettiğimiz metre başına su kullanımımızı düşürmeye çalışıyoruz. Girdi olarak azalttığımız su sayesinde atık sularımızı da azaltabiliyoruz.

Ürettiğimiz metre kumaş başına hedeflediğimiz 15 litre su kullanımına ulaşmak için 2025'te su geri dönüşümü yatırımı yapmayı planlıyoruz.

Atık Su Nötralizasyonu (kg/mt) (Sülfürik Asitin CO2 ile ikame edilmesi)

Bossa Makine Bakım ve Enerji Bölümü tarafından ön arıtma tesisinde 2015 yılından bu yana süregelen çalışmalarla CO2 ikamesi ile hem sülfürik asidin çevreye verdiği zararını azalttık hem de nötralizasyon maliyetlerini düşürdük. OSB atık su tesisi kriterlerine uygun olarak atık suyumuzun pH seviyesini 12'den 6,5-10 arasında bir seviyeye indirmek için kullandığımız H2SO4 yerine daha az zararlı olan CO2 kullanımına geçiş yaptık. CO2'nin tam anlamıyla etkili olabilmesi için reaksiyon süresinin artırılması gerekti. Suyun daha uzun bir dolaşım sağlamasına olanak tanıyan yeni bir havuz inşa ettik. Bu H2SO4 yerine CO2 kullanarak atık su arıtım sistemini değiştirdik. Yeni ön arıtma tesisini, atık su içerisine gaz olarak CO2 dozlama sistemi otomasyonu ile birlikte kurduk.

7.6. Hammadde ve Malzeme Yönetimi

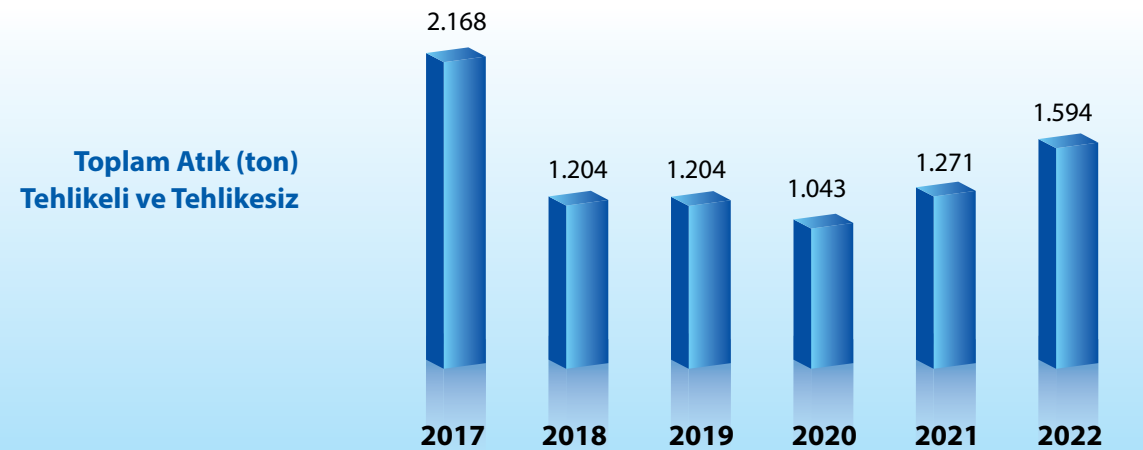
Bossa'da pamuk ve sudan sonra denim üretiminin en önemli girdileri boya ve kimyasallardır. Kaynakların verimli kullanımı ve çevrenin korunması amaçlarıyla tüm üretim süreçlerimizde malzeme kullanımını azaltmak ve yeniden kullanmak üzere sürekli araştırmalar yapıyor ve yeni teknikler geliştirmek üzere çalışıyoruz.

Bossa'da denim kumaş üretiminde geri dönüştürülmüş elyaf kullanımını her yıl artıran Ar-Ge çalışmalarımız sayesinde, geri dönüştürülmüş elyaftan birinci sınıf iplik yapmayı başardık. 2019'dan bugüne de tüm tekstil atıklarımızı üretimde girdi olarak yeniden kullanabilmek üzere prosesler geliştirdik.

7.6.1. Atık Yönetimi

BOSSA T.A.Ş.'de üretim esnasında oluşan tüm tehlikeli ve tehlikesiz atıklarla ilgili, ISO 9001 Kalite Yönetim Sistemi'nde kayıtlı olan "Atık Eylem Planı" doğrultusunda, ülkemizde geçerli yasal mevzuatlar, müşteri ihtiyaç ve beklentileri de dikkate alınarak, aşağıda detayları verilen metotlar ve uygulamalar sürekli olarak izlenmekte ve güncellenmektedir.

Tehlikeli Atıklar ve Uygulamalarımız

- Atıkların işletmelerden tehlikeli atık geçici depolama alanına gönderilmek üzere hazırlanması
- Atıkların tehlikeli atık geçici depolama alanında biriktirilmesi
- Atıkların bertaraf/geri kazanıma gönderilmek üzere sevkiyata hazırlanması
- EÇBS'den taşıma talebi açılması
- Tehlikeli atıkların kaynağında azaltılması

Atık azaltma eylem planımız:

Malzeme seçimi sırasında, malzemenin kendisi ve/veya ambalajı atık hale geldiğinde geri dönüşümü mümkün, tehlikeli özellik arz etmeyen ve en az atık oluşumuna neden olacak malzemeler tercih ediyoruz.

Bakımı mümkün olan akülerin kullanım ömürlerini uzatmak için düzenli bakımlarının yapılmasını sağlıyoruz.

Şarj edilebilir pil kullanımı tercih ediyoruz.

Madeni yağların kullanım ömürlerini uzatmak için makine ve ekipmanın bakımlarının düzenli yapılması sağlıyoruz.

İşletmelere giren tehlikesiz naylon, kağıt, karton, plastik, palet, vb. hammadde ve yardımcı madde ambalajların mümkün olduğunca yeniden kullanımını sağlıyoruz.

Ofislerde, gerekli olmadıkça çıktı almıyor ve kağıtların her iki yüzünün de kullanılmasına dikkat ediyoruz.

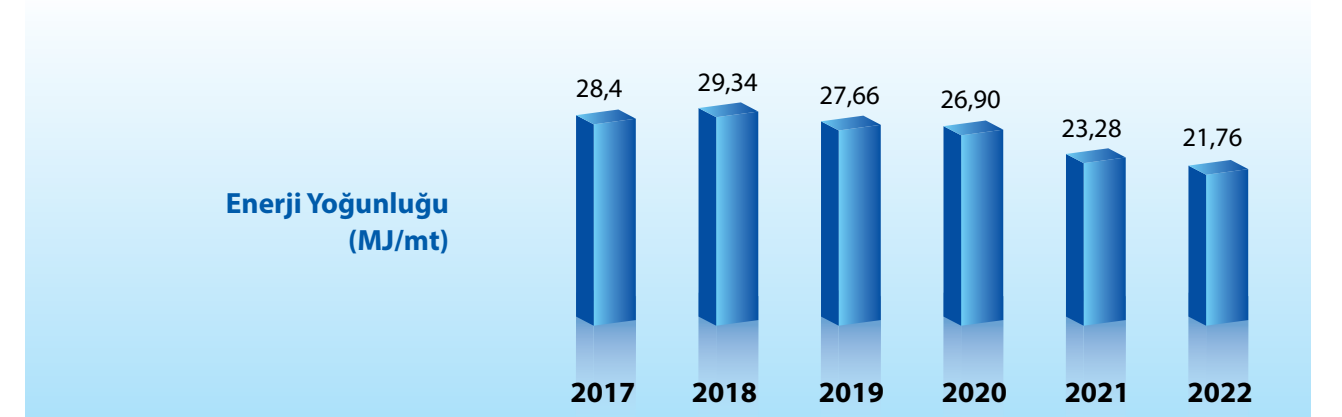
Üretim hatalarının minimize edilmesi ile telef, ambalaj atığı, çalışanlardan kaynaklanan diğer atıklar, vb. azaltılmasına dikkat ediyoruz.

8. Enerji ve Emisyon Yönetimi

Bossa'da bir yandan verimlilik projelerimizle tükettiğimiz enerji miktarını azaltarak karbon emisyonlarımızı düşürürken, diğer yandan temiz enerji üretiyor ve tesisimizde kullanıyoruz. 2022 yılında üretilen 10,5 milyon kWh elektrik karşılığında bir yandan 635 bin dolar kazanç sağlarken diğer yandan 6806 ton CO2e emisyonundan kaçınılmış olduk.

Öncelikli Sürdürülebilirlik Konularımız	Sektörel Etkilerin Boyutu	Etki Azaltıcı Hedeflerimiz	İlgili Politika ve Yönetim Sistemimiz	İlgili Bölüm
Enerji Yönetimi	Küresel tekstil ve moda sektöründe enerji yoğun olarak kumaş üretimi, konfeksiyon ve ürünlerin lojistiğinde tüketiliyor.	Enerjiyi verimli kullanmak, enerji tüketimini azaltmak, ürünlerinin enerji ihtiyacını azaltıcı çalışmalar yapmak	ISO 50001 Enerji Yönetim Sistemi ve Politikası	Makine Bakım ve Enerji Bölümü
Emisyon Yönetimi	Ellen Mac Arthur Foundation'ın A New Textiles Economy raporuna göre, tekstil üretimi kaynaklı sera gazı emisyonlarının karbon eşdeğeri 2015'te 1,2 milyar tona ulaştı.	Karbon ve diğer sera gazı emisyonlarını hesaplamak ve azaltıcı önlemler almak	ISO 14001 Çevre Yönetim Sistemi ve Politikası	İSG Çevre Bölümü

Bossa'da doğal gazı elektrik ve buhar üretmek için kullanıyoruz. Doğal gaza ek olarak şirket araçlarında mazot kullanıyoruz. 2017 yılından bu yana ürettiğimiz metre kumaş başına doğal gaz tüketimimizi her yıl azaltmayı hedefledik.

I-rec alımı

Uluslararası REC Standartı (I-REC), International REC Standard Foundation tarafından dünyanın herhangi bir ülkesinde yenilenebilir kaynaklardan üretilen enerjinin kaynağını izlemek ve tüketimini kanıtlamak için oluşturulmuş uluslararası bir standarttır.

Yenilenebilir enerji kaynaklarından üretilen elektriğin kaydını tutan ve son tüketici adına yenilenebilir enerji haklarının kaydedilmesini sağlayan yenilenebilir enerji sertifikası sistem standarttır. Bossa olarak aylık 1000 Mwh irec alımı gerçekleştirmekteyiz.

Güneş Enerji Santrali Yatırımı

Kayseri İli Develi İlçesi 'nde 492.407 m² arazi 700.000 USD bedel ile satın alınmıştır.

İlk etapta 10 MW GES santrali başvurusu yapılmış olup, bu başvuru onaylanmıştır.

Akabinde 10 MW ilave güç için başvuru yapılmış olup, sonrasında ilave 10 MW daha başvuru yapılacaktır. 2024 yılı sonuna kadar toplam 30 MW Arazi GES kurulu güç planlanmaktadır.

Bu 30 MW kurulu GES gücünün maliyeti 30.000.000 \$ 'dır ve bu kurulu güç yıllık 51.000.000 kWh elektrik üretimi anlamına gelmektedir.

Hali hazırda 2022 yılında BOSSA Çatı GES 11,7 MWp olup, yeni yapılan İplik tesisine yapılacak GES ile birlikte 2023 yılında 17 MWp Çatı GES gücüne ulaşılacaktır. 30 MWp Arazi GES + 17 MWp Çatı GES = 51.000.000 + 21.750.000 kWp = 72.750.000 GES üretimi öngörülmektedir.

Yeni İplik tesisinin devreye alınmasıyla birlikte toplam tüketimimizin 120.000.000 kWh, üretimimizin ise 72.750.000 kWh olması planlanmaktadır. Bu durumda tüketimimizin %60'ını Güneş Enerjisinden karşılanması öngörülmektedir. Bu da yıllık 32.200 ton CO2 emisyonunun önüne geçilmesi anlamına gelmektedir.

BOSSA olarak yenilenebilir enerji yatırımlarına devam edeceğiz.

Karbon Emisyonu

Bossa, CO2 emisyon yoğunluğunu düşürmek için geçmişten günümüze birçok çalışmalar yapmıştır. Çeşitli ısı geri kazanım projeleri, kondensatör kontrolleri(buhar kaçaklarının tespiti ve giderilmesi) ısı yalıtım uygulamaları ve flaş buhar uygulamaları sayesinde kapsam 1 emisyonu önemli oranda düşmüştür. Bu emisyon düşümünü devam ettirme anlamında önümüzdeki dönemlerde proseslerde sıcaklık düşümü, proses kısaltma, repores oranını azaltma gibi çalışmalara ağırlık verilecektir.

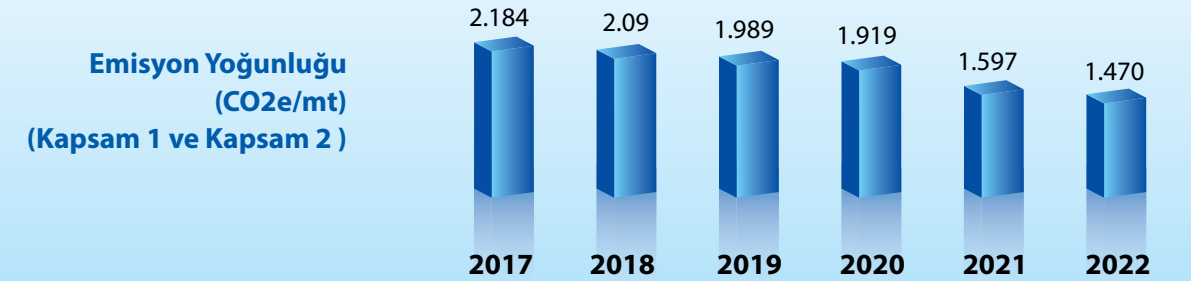
Geçtiğimiz dönemlerde su tüketimimizi azaltma konusunda yapılan çalışmalar neticesinde su tüketimimizde ciddi bir azalış sağlanmıştı, bu konuda gayretlerimiz devam edecektir).

Bunun neticesinde proseslerde ısıtılan suyun azalması kaynaklı doğalgaz tüketimimiz azalmış ve

bu da kapsam 1 emisyonlarını düşürmemize katkı sağlamıştır.

2020 yılında yapmış olduğu 7033 kWp kapasiteli yatırımı sayesinde Kapsam 2 emisyon yoğunluğu 0,847 kg CO2e/mt seviyesinden 0,690 kg CO2e/mt seviyesine düşmüştür.

2017 yılında devre alınan 4.3 MW kapasiteli kojenerasyon tesisiyle toplam emisyon yoğunluğu azaltılmıştır. Günümüz doğalgaz maliyetinden dolayı devreden çıkartılan kojenerasyon tesisi maliyetlerin düşmesiyle tekrar devreye alındığında ve 2022 yılının 3. çeyreğinde 4705 kWp ilave GES yatırımıyla toplam emisyonun daha da düşmesi beklenmektedir.

9. Sosyal Performans

“

BOSSA olarak, çalışanlarımızın sağlığı ve güvenliği her zaman birinci önceliğimizdir. Bu amaçla, Üst Yönetimin de tam desteğiyle birlikte, gerekli tüm kaynak ihtiyaçları, değişen ülke ve dünya parametreleri de dikkate alınarak belirlenmekte ve ortaya çıkabilecek tüm sorun ve eksiklikler ivedilikle gideriyoruz.

”

9.1 İş Sağlığı ve Güvenliği

İSG Politikamızda tanımlanan tüm taahhütlerimiz yerine getirilmekte olup, sürekli iyileştirme mantığı ile her geçen gün, İş Sağlığı ve Güvenliği performansımızı yükseltmeye çalışıyoruz.

Sıfır iş kazası, sıfır iş günü kaybı, sıfır yangın; temel amaç ve hedeflerimiz olup, İSG Politikamız çerçevesinde, rutin ve rutin olmayan tüm faaliyetlerimiz için çalışmalarımız sürekli olarak gözden geçiriyoruz.

Ülkemizdeki geçerli olan tüm İş Sağlığı ve Güvenliği mevzuatları ve müşterilerimizin ihtiyaç ve beklentileri doğrultusunda, TSE TS ISO 45001 İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemi çatısı altında, İş Sağlığı ve Güvenliği Şefliği bünyesinde olan, yetkin ve tecrübeli İş Güvenliği Uzmanlarımızla, İşyeri Hekimlerimizle, Diğer Sağlık Çalışanlarımızla, İtfaiye Elemanlarımız ve tüm paydaşlarımızla birlikte koordineli bir şekilde çalışıyoruz.

Bu kapsamda, çalışanların işe girişlerinden başlamak üzere periyodik olarak iş sağlığı ve güvenliği eğitimleri yapılıyor ve tüm çalışanlarımızda iş güvenliği bilinci oluşturulmaya çalışıyoruz.

İş Güvenliği Uzmanlarımız tarafından yapılan günlük, haftalık ve aylık saha gözetimleri ile fabrika sınırları içerisinde tespit edilen tüm emniyetsiz durum ve hareketler gideriliyor.

Sürekli yapılan risk değerlendirmeleri vasıtasıyla, tüm üretim faaliyeti esnasında, sahada ve ekipmanlarda tespit edilen her türlü uygunsuzluk, kabul edilebilir risk seviyesine düşürülüyor.

Çalışanlarımızın sağlığı, İş yeri hekimlerimizin kontrolünde, yetkilendirilmiş kuruluşlar vasıtasıyla; periyodik sağlık taramaları, sağlık raporları, işe girişte ve periyodik olarak yapılan kan analizleri, akciğer fonksiyon testleri, duyma testleri, EKG ölçümleri marifetiyle sürekli izleniyor.

Fabrikamızda tam teşekküllü bir İş Sağlığı ve Güvenliği Birimi olup, tüm paydaşlarımıza sürekli olarak hizmet ediyoruz. Çalışanların işe alınmalarından başlamak üzere, işletmelerde sağlıklı ve güvenli bir ortam oluşturulması için gerekli her türlü önlem alıyoruz.

Meydana gelebilecek iş kazaları ve meslek hastalıklarında işyeri hekimlerimiz, diğer sağlık çalışanlarımız ve yeterli sayıda oluşturulmuş ilkyardımcı elemanlarımız ile birlikte, kaza yapan çalışanlarımıza en kısa zamanda gerekli müdahaleler yapılıyor ve gerektiğinde güvenli bir şekilde sağlık kuruluşlarına sevklerini sağlıyoruz.

Yıl içerisinde, tüm çalışanlarımızın katıldığı genel tahliye tatbikatları, yangın tatbikatları ve çevre tatbikatları ile Acil Durum Prosedürleri doğrultusunda çalışanlarımızı acil durumlara hazırlıklı hale getirmeye çalışıyoruz. Bu amaçla, acil durum ekipleri oluşturuyor ve acil durum ekiplerine yapacakları görevlere göre özel eğitimler veriyoruz.

9.2. İstihdam ve Çalışan Bağlılığı

Yetkin ve yetenekli çalışanlarımızı Bossa'da uzun süreli istihdam etmeyi, çalışan devir oranının düşük olmasını ve tüm çalışanlarımıza mutlu ve güvenli bir çalışma ortamı sağlamayı önemsiyoruz. Mavi yaka çalışanlarımızın %57'i, beyaz yaka çalışanlarımızın %39'u 10 yıl ve üstünde bir süredir Bossa'da kesintisiz hizmet veriyorlar. Yetkin ve yetenekli çalışanlarımızı Bossa'da uzun süreli istihdam etmeyi, çalışan devir oranının düşük olmasını ve tüm çalışanlarımıza mutlu ve güvenli bir çalışma ortamı sağlamayı önemsiyoruz. İnsan Kaynakları Politikamız üç temel unsurdan oluşuyor; bunlar İşe Alımda Eşitlik Politikası, Sosyal Sorumluluk Politikası ve Dilek ve Şikâyet Politikasıdır.

İnsan ve Çalışan Hakları

İnsan ve çalışan hakları kapsamındaki tüm bildirim ve şikâyetlerin çözümünden Bossa Etik Kurulu sorumludur.

Toplu İş Sözleşmesi

Bossa çalışanların sendikalaşma özgürlüğünü destekliyoruz. Mavi yaka çalışanlarımızın %100'ü toplu iş sözleşmesi kapsamındadır.

Bu sözleşmenin ana unsurlarını; İş Sağlığı Güvenliği, Çalışma Koşulları (ek mesailer dahil), Eğitim, Kariyer Yönetimi ve Çalışan Temsilcilerinin Görev ve Sorumlulukları oluşturur.

Çocuk İşçiliğinin Önlenmesi

Bossa'da hem yasa gereği hem de insan kaynakları politikamız çerçevesinde zorla çalıştırma ve çocuk işçiliği söz konusu değildir. Yasal olarak 15 yaşını bitirmiş ve 16 yaşından gün almış gençler belirli işlerde çalışabilir. Bossa olarak yasal düzenlemelere birebir uygun davranmayı taahhüt ediyoruz.

Ayrımcılığın Önlenmesi

İşe alımlarda ve çalışma hayatları süresince çalışanlara, yaş, cinsiyet, ırk, din, dil, etnik köken, cinsel yönelim, inanç, medeni, sosyal veya ekonomik durum, engellilik hali, politik görüş, sendikal faaliyetlere katılım ve üyelik, hamilelik ya da askerlik hizmeti durumu açısından ayrımcılık yapılmasının önüne geçecek etik uyum süreçlerine sahibiz.

Çalışanlara Sağlanan Ek Menfaatler

Beyaz yaka çalışanlarımıza özel grup sağlık sigortası sunuyoruz. Mavi yaka çalışanlarımız, toplu iş sözleşmesinde bulunan tüm yan haklardan faydalanıyorlar. Bunlar, ikramiye, bayram harçlığı, izin yol parası, aile-evlenme-doğum-ölüm-tahsil ve giyim yardımlarıdır.

Bossa olarak 2021 Ekim ayından itibaren tüm beyaz yaka, mavi yaka ve alt işveren çalışanlarımızın üniversitelerin dört yıl ve üzeri lisans (örgün öğretim) programlarına devam eden çocuklarına aylık olarak ödenen karşılıksız burs vermeye başladık.

2022 Performansı

Bossa'da 2022 sonu itibarıyla, beyaz yaka çalışanlarımızın ortalama çalışma süresi yaklaşık 7,95 yıl, mavi yaka çalışanlarımızın ortalaması yaklaşık 11,98 yıldır. Bu süre kadın çalışanlarımızda 8,19 yıl ve erkek çalışanlarımızda 11,22 yıldır. 2022'de çalışan devir oranımız 5,6 olarak gerçekleşti.

Ortalama Hizmet Süresi (Yıl)	2019	2020	2021	2022
Beyaz Yaka	7,67	8,55	8,23	7,95
Mavi Yaka	10,45	12,33	11,57	11,98
Ortalama Hizmet Süresi (Yıl)	2019	2020	2021	2022
Kadın	7,75	8,92	8,49	8,19
Erkek	10,1	11,79	11,15	11,22

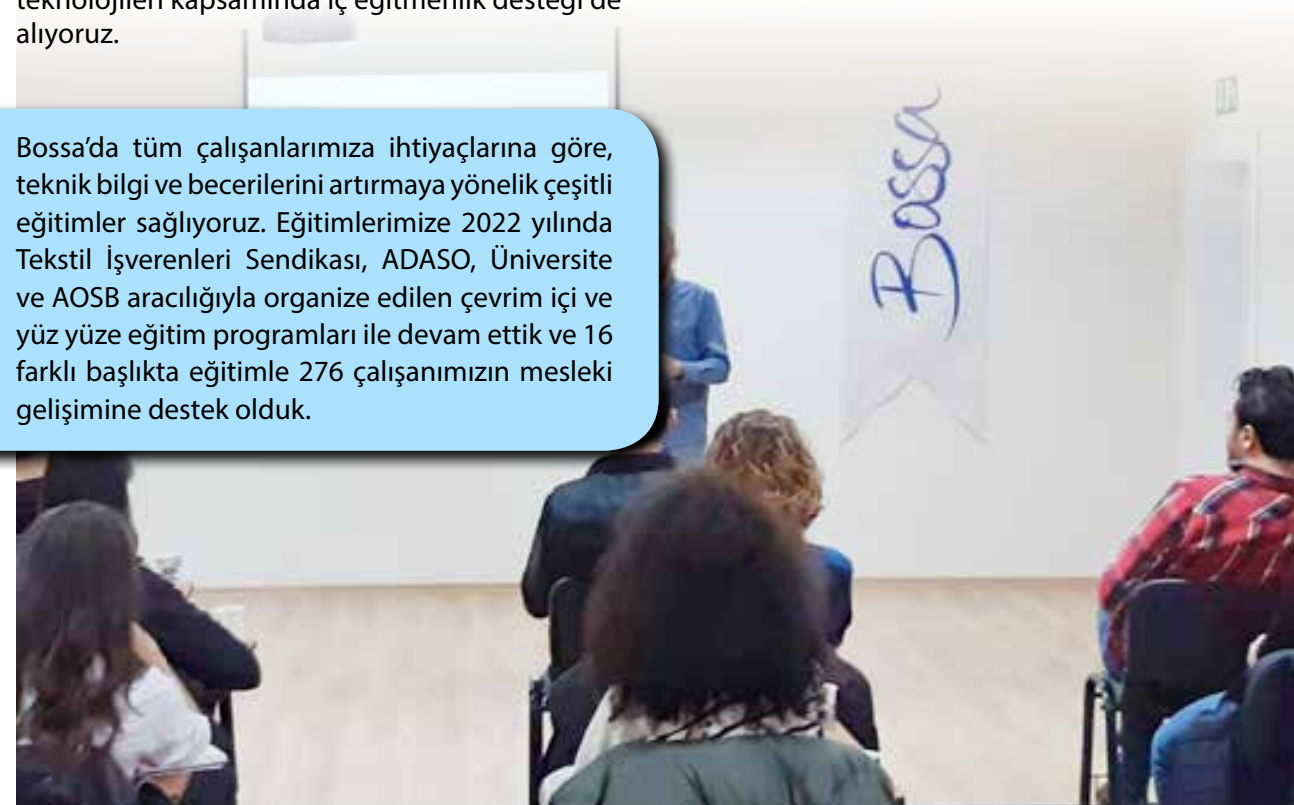
9.3.Eğitim ve Gelişim

Nitelikli çalışanların, kurumsal sürdürülebilirliğin en önemli unsurlarından biri olduğuna inanıyoruz. Tüm çalışanlarımıza ihtiyaçlarına göre, teknik bilgi ve becerilerini artırmaya yönelik çeşitli eğitimler sağlıyoruz.

Şirket dışından aldığımız eğitimlere ek olarak, mesleki eğitimlerde bölüm şefi yöneticilerimizden, iş sağlığı ve güvenliği, kalite güvence, bilgi teknolojileri kapsamında iç eğitimlik desteği de alıyoruz.

Kişisel gelişim eğitimlerini yıllık olarak planlıyoruz; talebe bağlı olarak anlık olarak organize ettiğimiz eğitimler de olabiliyor. 2022 yılında Tekstil İşverenleri Sendikası ya da AOSB aracılığıyla organize edilen çevrim içi ve yüz yüze eğitim programları ile devam ettik ve çalışanlarımızın mesleki gelişimine destek olduk.

Bossa'da tüm çalışanlarımıza ihtiyaçlarına göre, teknik bilgi ve becerilerini artırmaya yönelik çeşitli eğitimler sağlıyoruz. Eğitimlerimize 2022 yılında Tekstil İşverenleri Sendikası, ADASO, Üniversite ve AOSB aracılığıyla organize edilen çevrim içi ve yüz yüze eğitim programları ile devam ettik ve 16 farklı başlıkta eğitimle 276 çalışanımızın mesleki gelişimine destek olduk.

EĞİTİMİN ADI	EĞİTİMİ VEREN	EĞİTİMİ ALANLAR	KATILIMCI SAYISI
İngilizce Eğitimi	Nokta Dil Kursu	Müdür / Şef / Uzman	20
Dijital Dönüşüm Teknolojileri	AOSB	Müdür / Şef / Uzman	15
Sera Gazı Emisyonları	AOSB	Müdür / Şef / Uzman / Memur	7
ISO 27001:2013 Farkındalık Eğitimi	Kurum İçi	Şef / Uzman / Memur	17
Kurumlarda Motivasyon	Pin Akademi	Şef / Uzman / Memur	44
Liderlik	Pin Akademi	Uzman	22
İş Kanunu Eğitimi	Sistem Global	Müdür / Şef / Uzman	17
Liderlik	Pin Akademi	Uzman	10
Lösev Kanseri ve Farkındalık Semineri	Lösev	Müdür / Şef / Uzman / Memur	25
Takım Koçluğu (Öfke Stres Kontrolü ve İlteşim)	Pin Akademi	Şef / Uzman / Memur	37
ISO 14064-1:2018 Karbon Ayak İzi Hesaplama	Sagenit	Şef / Uzman / Memur	25
Yalın Yönetim Eğitimi	AOSB	Şef / Uzman / Memur	25
Tekstil Sektörü Sürdürülebilirlik Dönüşümü Sertifika Programı	İTHİB	Müdür / Şef / Uzman	10
Moda Tedarik Zincirinde Tehlikeli Kimyasalların İkamesi için Dijital Çözümler (DSHC)"Bhive Dijital Envanter	Alman Kalkınma Bakanlığı	Müdür / Şef / Uzman	5
ArGe Merkeleri Kapasite Geliştirme Desteği(mini-MBA programı) Eğitimi	UIB	Şef / Uzman	2
Süreklilikten Sürdürülebilirliğe	Akedom-Mazars Denge	Müdür / Şef / Uzman	3
Yalın Üretim Eğitimi	ADASO	Uzman	2

“

10. Ekler

”

10.1. Sertifika ve Denetimlerimiz

Ürün / Üretim Sertifikaları ve Denetimleri / Belgelendirme	Denetimi Yapan Firma	Denetimin Sıklığı	Hammade ve Malzeme Yönetimi	Atık Su Yönetimi	İş Sağlığı ve Güvenliği	İstihdam ve Çalışma Koşulları
GOTS	Doğrulayıcı Firma/ Belgelendirme	Yıllık	✓		✓	✓
OCS	Doğrulayıcı Firma/ Belgelendirme	Yıllık	✓		✓	✓
OCS BLENDED	Doğrulayıcı Firma/ Belgelendirme	Yıllık	✓		✓	✓
OCS 100	Doğrulayıcı Firma/ Belgelendirme	Yıllık	✓		✓	✓
RCS	Doğrulayıcı Firma/ Belgelendirme	Yıllık	✓		✓	✓
RCS BLENDED	Doğrulayıcı Firma/ Belgelendirme	Yıllık	✓		✓	✓
RCS 100	Doğrulayıcı Firma/ Belgelendirme	Yıllık	✓		✓	✓
GRS	Doğrulayıcı Firma/ Belgelendirme	Yıllık	✓		✓	✓
OEKO-TEX STD 100	Doğrulayıcı Firma	3 Yıllık	✓	✓	✓	✓
FAIRTRADE	Flocert	4 Yıllık	✓		✓	✓
SEDEX	Doğrulayıcı Firma	Yıllık			✓	✓
ZDCH Waste Water	Doğrulayıcı Firma	Yıllık	✓	✓		
INDITEX	Doğrulayıcı Firma	Yıllık	✓		✓	✓
HM	Doğrulayıcı Firma	Yıllık			✓	✓
SLCP Sosyal Uyum Projesi	Değerlendirme Sistemi	Yıllık			✓	✓
BCI	Belgelendirme		✓			
COTTON USA	Belgelendirme		✓			
US COTTON TRUST PROTOCOL	Belgelendirme		✓			
GS1 TÜRKİYE TESCİL BELGESİ	Belgelendirme		✓			
GMO FREE TURKISH COTTON	Belgelendirme		✓			

Ürün / Üretim Sertifikaları ve Denetimleri / Belgelendirme	Denetimi Yapan Firma	Denetimin Sıklığı	Hammade ve Malzeme Yönetimi	Atık Su Yönetimi	İş Sağlığı ve Güvenliği	İstihdam ve Çalışma Koşulları
REGENERATİF	Doğrulayıcı Firma/ Belgelendirme	Yıllık	✓			
CMIA	Belgelendirme	Yıllık	✓			
TRACEABLE BCI	Doğrulayıcı Firma/ Belgelendirme		✓			
OEKOTEX STEP	Doğrulayıcı Firma	4 Yıllık	✓	✓	✓	✓

Ürün / Üretim Sertifikaları ve Denetimleri	Denetimi Kimin Yaptığı	Denetimin Sıklığı	Su Yönetimi	Atık Su Yönetimi	Katı Atık Yönetimi	Enerji Yönetimi	Emisyon Yönetimi
HIGG FEM	Doğrulayıcı Firma	Yıllık	✓	✓	✓	✓	✓
Ürün / Üretim Sertifikaları ve Denetimleri	Denetimi Kimin Yaptığı	Denetimin Sıklığı	İş Sağlığı ve Güvenliği			İstihdam ve Çalışma Koşulları	
HIGG FSLM	Doğrulayıcı Firma	Yıllık	✓			✓	

10.2 Kurumsal Üyelikler

Sivil Toplum Kuruluşları	Bossa'nın ya da Bossa Temsilcisinin Görevi / Katkısı
ATO - Adana Ticaret Odası	Üyelik
ADASO - Adana Sanayi Odası	Adana Sanayi Odası Meclis Başkanı
ATB - Adana Ticaret Borsası	Üyelik
ADSIAD - Adana Sanayici ve İş Adamları Derneği	Üyelik
Sektörel Dernek ve Birlikler	Bossa'nın ya da Bossa Temsilcisinin Görevi / Katkısı
PTSB - Pamuklu Tekstil Sanayi Birliği	Yönetim Kurulu Üyeliği
UPK - Ulusal Pamuk Konseyi	Yönetim Kurulu Üyeliği (Sekiz yıl)
İPUD - İyi Pamuk Uygulamaları Derneği	Üyelik
AKİB - Akdeniz İhracatçı Birlikleri	Üyelik
İTHİB - İstanbul Tekstil ve Hammaddeleri İhracatçıları Birliği	Yönetim Kurulu Üyeliği
TGSD - Türkiye Giyim Sanayicileri Derneği	Üyelik
Sektörel Girişimler ve İş Birlikleri	Bossa'nın ya da Bossa Temsilcisinin Görevi / Katkısı
Ellen MacArthur Foundation	Sektörel veri paylaşımı
Denim Deal	Kuruluşunda aktif rol

10.3 Aldığımız Ödüller

2019-2020-2021 Yıllarında Uludağ Tekstil ihracatçıları Birliği(UTIB) tarafından düzenlenen TechXtile Start-Up Challenge programında Ar-Ge ve İnovasyon alanında gösterdiği başarı nedeni ile "Türk Tekstil İnovasyon Ligi" ödülüne layık görüldü.

2022 yılında Adana Organize Sanayi Verimlilik ve Sürdürülebilirlik Ödülleri, Enerji verimliliği kategorisinde 1.lık ödülü alınmıştır.

2022 yılında Uludağ Hazır Giyim ve Konfeksiyon İhracatçıları Birliği, Bursa Ticaret ve Sanayi Odası, Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı ve Bursa Teknoloji Koordinasyon ve Ar-Ge Merkezi proje ortaklığı ile düzenlenen Techxtile İnovasyon Liginde ilk on firma arasında yer alınmıştır.

2022 yılında Organize Sanayi Bölgeleri Üst Kuruluşu tarafından düzenlenen OSB yıldızları ödül töreninde, Türkiye'de bulunan tüm OSB'ler içinde en çok stajyer istihdamı sağlayan 8. firma olmamızdan dolayı ödül verilmiştir.

2022 yılında Ar-Ge Merkezi Türkiye İhracatçıları Meclisinin (TIM) düzenlediği İnovaLig'de ön değerlendirmeyi geçmeye hak kazanmıştır. 2022 yılında Ar-Ge Merkezi Sanayi Bakanlığının düzenlediği Verimlilik Proje Ödülleri yarışmasında ön değerlendirmeyi geçmeye hak kazanmıştır.

2021 ve 2022 yılında ATHIB Dokuma Kumaş Tasarım Yarışmasında 2.'lik ödülü alınmıştır.

2022 yılında Bossa ihracattaki başarısıyla İstanbul Textile and Raw Materials Exporters Association (ITHIB) tarafından "2021 İhracata Değer Katanlar" ödül töreninde Platin Ödüle layık görülmüştür.

Küresel tekstil endüstrisinin önemli çatı örgütlerinden ITMF'nin (International Textile Manufacturers Federation) İsviçre'nin Davos kentinde Swiss Textiles ve İsviçre Tekstil Makinecileri Birliği (swissmem) ev sahipliğinde düzenlediği 2022 ITMF Konferansı'nda ITMF Ödülleri ilk kez kazananlarla buluştu. Türkiye'den Bossa'nın da aralarında bulunduğu çok sayıda lider firma ve kuruluş, 'Sürdürülebilirlik ve İnovasyon' ve 'Uluslararası İş Birliği' olmak üzere iki kategoride verilen ödülleri almaya hak kazandı. ITMF Sürdürülebilirlik ve İnovasyon Ödülü, en katı sürdürülebilirlik ve çevreye saygı standartları altında inovasyon, tasarım, geliştirme ve üretime odaklanarak tekstil endüstrisinde sürdürülebilir ve yenilikçi başarıları ödüllendirmek amacını taşıyor.

Bossa

10.4 Performans Göstergeleri

10.4.1. Sosyal Performans Göstergeleri

İstihdam Verileri			
Toplumsal Cinsiyete Göre	2020	2021	2022
Kadın	111	107	117
Erkek	1.246	1.244	1.417
Toplam	1.357	1.351	1.534
İstihdam Türüne ve Toplumsal Cinsiyete Göre	2020	2021	2022
Beyaz Yaka -Kadın	63	62	65
Beyaz Yaka -Erkek	150	144	154
Mavi Yaka -Kadın	48	45	52
Mavi Yaka -Erkek	1.096	1.100	263
Toplam	1.357	1.351	1.534
Sözleşme Türüne ve Toplumsal Cinsiyete Göre	2020	2021	2022
Sürekli - Kadın	111	107	117
Sürekli -Erkek	1.246	1.244	1.417
Toplam	1.357	1.351	1.534
Devir Oranı	2020	2021	2022
Çalışan Devir Oranı*	5,0	4,4	5,6
Ortalama Hizmet Süresi (Yıl)	2020	2021	2022
Tüm Çalışanlar	11,59	10,95	11,50
Ortalama Hizmet Süresi (Yıl)	2020	2021	2022
Beyaz Yaka	8,55	8,23	7,95
Mavi Yaka	12,33	11,57	11,98
Ortalama Hizmet Süresi (Yıl)	2020	2021	2022
Kadın	8,92	8,49	8,19
Erkek	11,79	11,15	11,22

* Hesaplama formülü: İşten ayrılan personel sayısı / toplam personel sayısı x 100

10.4.2 Çevresel Performans Göstergeleri

Çevresel Yatırımlarımız				
Genel Çevre Giderlerimiz (USD)	2019	2020	2021	2022
Atık Bertarafı	5.634	3.832	21.823	23.877
Atık Geri Dönüşümü	727	1.160	2.338	2.468
Emisyon Yönetimi*	21.303	0	18.862	0
Danışmanlık	3.964	5.564	4.854	3.934
Toplam	31.629	10.556	47.878	30.279

*Emisyon ölçümü 2 yılda bir yapılmaktadır.

Su Yönetimi Verileri						
Su Çekimi (lt/yıl)	2017	2018	2019	2020	2021	2022
3. Partilerden Alınan (Şebeke-OSB vb.)	2.361.772.000	2.530.870.000	2.696.452.000	2.025.633.000	1.631.840.000	1572701
Su Deşarjı (lt/yıl)	2017	2018	2019	2020	2021	2022
3. Partilere Gönderilen (Kanalizasyon-OSB vb.)	2.080.091.000	2.229.938.000	2.312.891.000	1.722.340.000	1.474.169.000	1307607
Su Yoğunluğu*	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Su Yoğunluğu (lt/mt)	79,87	75,97	68,67	63,5	36,18	34,5
Yeniden Kullanılan Soğutma Suyu Miktarı (lt)	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Yeniden Kullanım	70.853.000	88.580.000	107.858.000	178.256.000	303.038.000	383.004.000

Hammadde ve Malzeme Yönetimi Verileri

Boyarmadde ve Kimyasal Yoğunluğu	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Boyarmadde ve Kimyasal Yoğunluğu (kg/mt)	0,503	0,453	0,463	0,419	0,359	0,3372
Atık Su Nötralizasyonu	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Atık Su Nötralizasyonu (kg/mt)	0,113	0,087	0,092	0,076	0,06	0,08
Kostik Soda Yoğunluğu	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Kostik Soda Yoğunluğu (kg/mt)	0,29	0,29	0,24	0,22	0,18	0,17

Atık Yönetimi Verileri

Bertaraf Yöntemine Göre Toplam Atık (Ton) (Tehlikeli ve Tehlikesiz)	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Geri Kazanım (Yeniden kullanım amaçlı)	162,3	159	156,05	109,99	58,5	*315,48
Geri Dönüşüm	1.965,90	939,24	877,08	812,5	970,02	689
Düzenli Depolama	0,59	0,8	0,67	0,02	0,55	1,82
Enerji Geri Kazanım (Yeniden kullanım amaçlı)	38,71	105,14	169,6	120,12	241,72	587
Yakma	0,1	0,08	0,09	0,08	0,06	0,08
Toplam	2.167,61	1.204,26	1.203,48	1.042,71	1.270,85	1593,38

* Tehlikesiz atık miktarı eklenmiştir.

Enerji Yönetimi Verileri

Yenilenemez Doğrudan Enerji Kaynaklarından Tüketilmiş Enerji	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Doğal Gaz (sm3) Doğrudan Tüketilen	11.763.556	11.244.264	12.916.430	10.876.137	13.092.183	13.188.318
Doğal Gaz (sm3) Kojenerasyonda Kullanılan	1.912.354	6.426.747	6.510.293	3.897.686	4.583.430	2.190.265
Mazot (litre)	40.739	53.708	33.323	29.642	25.044	21.385
Yenilenemez Enerji Kaynaklarından Satın Alınmış ve Tüketilmiş Dolaylı Enerji	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Elektrik (kWh)	63.135.210	55.102.307	63.668.052	51.600.249	59.395.295	60.438.559
Yenilenebilir Enerji Kaynaklarından Satın Alınmış ve Tüketilmiş Dolaylı Enerji	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Elektrik (kWh) (IREC)	0	0	0	1.600.000	3.960.000	12.000.000
Yenilenebilir Enerji Kaynaklarından Üretilmiş ve Tüketilmiş Dolaylı Enerji	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Elektrik (kWh) (GES)	0	0	0	2.500.963	8.928.806	10.625.591
Toplam Elektrik Tüketimi	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Elektrik (kWh)	63.135.210	55.102.307	63.668.052	55.701.212	72.284.101	83.064.075
Enerji Yoğunluğu	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Enerji Yoğunluğu (MJ/mt)	28,4	29,34	27,66	26,9	23,28	21,76

Emisyon Yönetimi Verileri						
Kapsam 1 (kg CO2e)	2017	2018	2019	2020	2021	2022
TOPLAM (Doğal gaz, mazot)	27.937.004	36.101.046	39.618.293	30.140.938	36.032.857	31.349.123
Kapsam 2 (kg CO2e)	2017	2018	2019	2020	2021	2022
TOPLAM (Elektrik)	29.105.332	25.402.164	29.350.972	23.787.715	27.381.231	27.862.176
Toplam Kapsam 1 ve 2 (kg CO2e)	2017	2018	2019	2020	2021	2022
TOPLAM	57.042.336	61.503.210	68.969.265	53.928.653	63.414.088	59.211.299
Emisyon Yoğunluğu (kg CO2e/mt)	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Kapsam 1 (kg CO2e/mt)	1,07	1,227	1,142	1,073	0,908	0,78
Kapsam 2 (kg CO2e/mt)	1,114	0,863	0,846	0,847	0,69	0,69
Emisyon Yoğunluğu (kg CO2e/mt)	2,184	2,09	1,989	1,919	1,597	1,47

DEFRA 2021 : Doğal gaz 2,03473 kg CO2e/m3 ve Mazot 2,70553 kg CO2e/litre

IEA 2017 : Elektrik 0,461 kg CO2e/ kWh

Bossa

Bossa Ticaret ve Sanayi İşletmeleri T.A.Ş.
Adana Hacı Sabancı Organize Sanayi Bölgesi
Acidere OSB Mah. Celal Bayar Bul. No:3 Sarıçam/ADANA
Telefon: +90 322 355 20 00
Faks: +90 322 346 75 54